

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

o d b o r š k o l s t v í

**VÝROČNÍ ZPRÁVA O STAVU A ROZVOJI
VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI**

ZA ŠKOLNÍ ROK 2014/2015

březen 2016

Obsah

1.	Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy	5
1.1	Školy a školská zařízení v KHK ve školním roce 2014/2015	6
1.2	Předškolní vzdělávání.....	8
1.3	Základní vzdělávání a povinná školní docházka.....	10
1.4	Střední vzdělávání.....	14
1.5	Vyšší odborné vzdělávání.....	29
1.6	Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných	32
1.6.1	Individuálně integrované děti a žáci se zdravotním postižením.....	33
1.6.2	Skupinově integrované děti a žáci se zdravotním postižením	35
1.6.3	Školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.....	36
1.6.4	Vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných	39
1.7	Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání	40
1.7.1	Základní umělecké vzdělávání.....	40
1.7.2	Jazykové vzdělávání.....	41
1.7.3	Zájmové vzdělávání	42
1.7.4	Tělovýchova a sport	43
1.7.5	Děti a mládež – volný čas	47
1.7.6	Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi.....	48
1.8	Poradenské služby	49
1.9	Školská zařízení	51
1.9.1	Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.....	51
1.9.2	Školská zařízení pro zájmové vzdělávání.....	51
1.9.3	Střediska volného času.....	51
1.9.4	Školní družiny a školní kluby.....	52
1.9.5	Zařízení školního stravování.....	55
1.9.6	Školská poradenská zařízení.....	57
1.9.7	Školská výchovná a ubytovací zařízení.....	57
1.9.8	Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči.....	58
1.9.9	Školská účelová zařízení	59
1.10	Pracovníci ve školství	61

1.11	Další vzdělávání pedagogických pracovníků	61
1.12	Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení	64
1.13	Prevence sociálně patologických jevů, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin, výchova k udržitelnému rozvoji	66
1.13.1	Prevence sociálně patologických jevů.....	66
1.13.2	Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta a výchova k udržitelnému rozvoji	69
1.13.3	Multikulturní výchova a vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin.....	71
1.14	Účast škol v rozvojových a mezinárodních programech.....	73
2.	Ekonomika a péče o majetek	74
2.1	Výdaje na školy a školská zařízení zřízené krajem	76
2.2	Výdaje na školy a školská zařízení zřizované obcemi	78
2.3	Výdaje na soukromé školy a školská zařízení	79
2.4	Struktura rozpočtu dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení	80
3.	Závěry výroční zprávy v Královéhradeckém kraji	82

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji za školní rok 2014/2015 (dále také jen „VZ“) je zpracována a předkládána v souladu s ustanovením § 10 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů.

Obsahem VZ je popis vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji (dále také jen „KHK“) a hodnocení stavu a změn jejich jednotlivých úrovní deklarovaných ve strategických materiálech KHK a České republiky (dále také jen „ČR“). Samostatnou součástí VZ je i oblast ekonomická a závěr, který zdůrazňuje priority jednotlivých oblastí a shrnuje poznatky z jednotlivých kapitol.

Základními strategickými a koncepčními dokumenty pro rozvoj vzdělávací soustavy v KHK ve sledovaném období (školní rok 2014/2015) byly zejména:

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (2015-2020), schválený vládou ČR v roce 2015 (dále také jen „DZ ČR 2015-2020“),
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje (2012-2016) (dále také jen „DZ KHK 2012“) schválený orgány KHK v roce 2012,
- Programové prohlášení Rady Královéhradeckého kraje pro volební období 2012 – 2016,
- Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020
- Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR (2008 – 2015) schválená vládou ČR v roce 2008,
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018.

Odbor školství Krajského úřadu KHK se ve školním roce 2014/2015 zaměřil podobně jako v uplynulém období na následující priority:

- zvyšování kvality a efektivity vzdělávání,
- podpora odborného vzdělávání, a to zejména ve vybraných oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních,
- pokračování optimalizačních změn v síti škol a školských zařízení a v oborové struktuře středních škol,
- podpora práce center odborného vzdělávání (dále také jen „COV“),
- zajišťování rovných příležitostí ve vzdělávání zaměřeném zejména na děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami (dále také jen „SpVP“) a na cizince,
- podpora zájmového vzdělávání, tělovýchovy a sportu jako prevence rizikového chování žáků,

- zvyšování profesionality a společenského postavení pedagogických pracovníků,
- podpora dalšího vzdělávání širší veřejnosti i pedagogů organizovaného ve školách a školských zařízeních v KHK a ve Školském zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků KHK (dále také jen „ŠZ DVPP“).

Výroční zpráva se skládá ze tří základních částí:

1. Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy
2. Ekonomika a péče o majetek
3. Závěr

Výroční zpráva popisující období školního roku 2014/2015 obsahuje číselné údaje a informace, jejichž zdrojem jsou kromě statistických výkazů škol za jednotlivé školní roky i údaje poskytnuté odborem školství Krajského úřadu (dále také jen „OŠ KÚ“) KHK, odborem regionálního rozvoje, grantů a dotací KÚ (dále také jen „ORRGD KÚ“) KHK, Národním ústavem pro vzdělávání (dále také jen „NÚV“), školským poradenským zařízením a zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, ŠZ DVPP KHK, popř. získané z výročních zpráv o činnosti škol v KHK za školní rok 2014/2015.

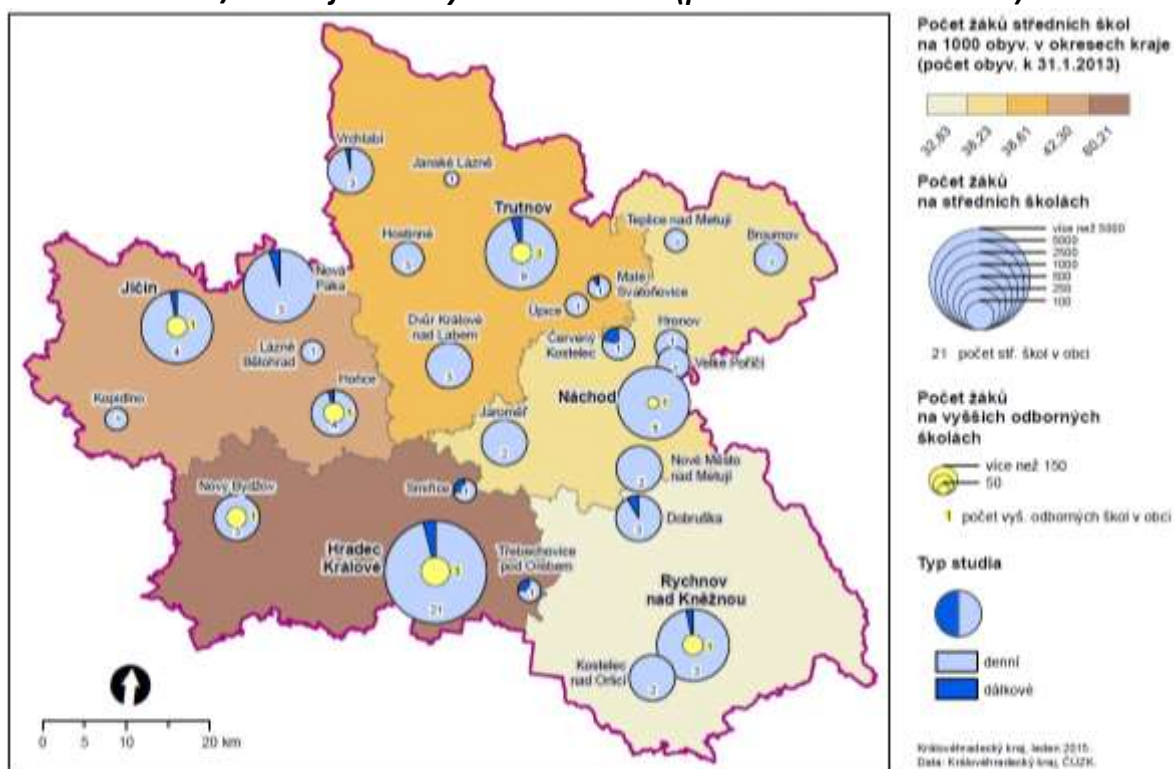
1. Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy

Priority v oblasti školství v KHK stanovil DZ KHK 2012 schválený Zastupitelstvem KHK dne 22. 3. 2012 (usnesení ZK/26/1892/2012).

Ve školním roce 2014/2015 došlo v souladu s demografickým vývojem počtu živě narozených dětí ke stagnaci počtu dětí v mateřských školách a nárůstu počtu žáků základních škol především na prvním stupni. Výrazněji se projevily z pohledu uchazečů přijímaných do 1. ročníku středních škol změny oborové struktury schválené v uplynulém období a konání pilotního ověřování organizace přijímacího řízení do všech oborů poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou v denní formě (včetně nástavbového studia) v prvním kole přijímacího řízení. V mnoha případech byli uchazeči přijímáni i do jednotlivých zaměření jednoho oboru vzdělání dle RVP v souladu s odlišnými ŠVP. Na všech středních školách probíhá reformovaná maturitní zkouška a na některých jednotná závěrečná zkouška. Celkové počty nabízených volných míst na základních i středních školách vysoko přesahují počty dětí a žáků vstupujících do příslušného stupně vzdělávací soustavy.

V Královéhradeckém kraji plní zřizovatelskou funkci u základních škol převážně města a obce, u středních a vyšších odborných škol kraj. Vzdělávací nabídku doplňují školy soukromé, církevní a státní (zřizované MŠMT).

Obrázek 1: Počty žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol ve školním roce 2014/2015 v jednotlivých obcích v KHK (podle stavu k 30. 9. 2014)

Zdroj: OŠ KÚ

1.1 Školy a školská zařízení v KHK ve školním roce 2014/2015

Rejstřík škol a školských zařízení

Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje bylo podáno ve sledovaném období 150 žádostí o zápis, změnu zápisu nebo výmaz údajů v rejstříku škol a školských zařízení. Nejvíce žádostí o zápis změn v údajích v rejstříku škol a školských zařízení se týkalo zvýšení nejvyššího povoleného počtu dětí v mateřských školách, žáků v základních školách, školních družinách a stravovaných ve školních jídelnách, snížení nejvyššího povoleného počtu žáků ve středních školách, úpravy nejvyššího povoleného počtu žáků v jednotlivých oborech vzdělání a výmazu oborů vzdělání, pro které byly vydány rámcové vzdělávací programy.

Tabulka 1: Počet žádostí o zápis, změnu zápisu nebo výmaz údajů v rejstříku škol a školských zařízení ve školních rocích 2013/2014 a 2014/2015

Zřizovatel právnické osoby, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení	Počet žádostí 2013/2014	Počet žádostí 2014/2015
Královéhradecký kraj	62	51
Fyzická či právnická osoba	23	23
Církev	2	9
MŠMT	0	1
Obec	96	66
Celkem	183	150

Zdroj: OŠ KÚ

V následujících odstavcích jsou popsány nejvýznamnější změny v Rejstříku škol a školských zařízení u právnických osob, které vykonávají činnost škol a školských zařízení rozdělených podle zřizovatele.

Zřizovatel obec

- ke dni 24. 8. 2015 byla obcí Zábrodí zřízena a do rejstříku škol a školských zařízení zapsána příspěvková organizace s názvem Mateřská škola Horní Rybníky, se sídlem Horní Rybníky 29, která vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny.

Zřizovatel fyzická či právnická osoba – soukromý sektor

- ke dni 1. 9. 2014 byla do rejstříku škol a školských zařízení zapsána školská právnická osoba s názvem Základní škola speciální Neratov, se sídlem Bartošovice v Orlických horách 23, která vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny – výdejny,
- ke dni 1. 9. 2014 byla do rejstříku škol a školských zařízení zapsána právnická osoba Soukromá mateřská škola Spirálka, s. r. o., se sídlem Jičín, Sv. Čecha 266, která vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny – výdejny,
- ke dni 1. 9. 2014 byla do rejstříku škol a školských zařízení zapsána školská právnická osoba s názvem Mateřská škola Začít spolu, se sídlem Broumov, Kladská 164, která vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny – výdejny,
- ke dni 1. 10. 2014 byla do rejstříku škol a školských zařízení zapsána právnická osoba F - Gastro catering zařízení školního stravování s.r.o., se sídlem Vrchlabí, Karolíny Světlé 147, která vykonává činnost školní jídelny,
- ke dni 1. 9. 2014 byla do rejstříku škol a školských zařízení zapsána školská právnická osoba s názvem Hořické gymnázium, se sídlem Hořice, Blahoslavova 2105, která vykonává činnost střední školy.

Konkurzní řízení ve školách a školských zařízeních zřizovaných KHK

Ve školním roce 2014/2015 (1. 9. 2014 - 31. 8. 2015) se uskutečnilo 1 konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkových organizací v oblasti školství zřizovaných KHK.

Jednalo se o případ, kdy se ředitelka školského zařízení vzdala vedoucího pracovního místa a Rada Královéhradeckého kraje tak vyhlásila konkurzní řízení na obsazení tohoto místa.

Dne 16. 4. 2015 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace Školní Jídelna, Hradec Králové, Hradecká 1219. Ředitel školského zařízení byl Radou KHK jmenován od 9. 6. 2015 na období 6 let.

1.2 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání je institucionálně zajišťováno mateřskými školami, popř. je realizováno v přípravných třídách základních škol. Hlavním cílem předškolního vzdělávání je vytvářet dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání, maximálně podporovat individuální rozvojové možnosti dětí a usnadňovat jim jejich další životní a vzdělávací cestu.

Ve školním roce 2014/2015 bylo zapsáno v rejstříku škol a školských zařízení celkem 310 mateřských škol. Z uvedeného počtu je 156 mateřských škol samostatným právním subjektem a činnost 154 mateřských škol vykonává jiná právnická osoba (základní škola). V celkovém počtu mateřských škol (310) jsou zahrnuty školy zřizované obcí (288), církví (3), Královéhradeckým krajem (9) a jinými právnickými nebo fyzickými osobami (10).

Nárůst počtu dětí je oproti předešlým rokům minimální. Ve školním roce 2013/2014 se v mateřských školách zřizovaných obcemi vzdělávalo 19 229 dětí, tento počet ve školním roce 2014/2015 vzrostl o 78. Ve školách všech zřizovatelů vzrostl počet z 19 589 na 19 986, tedy o 397 dětí. Tento vývojový trend je na úrovni okresů víceméně geograficky nezávislý.

Ve školním roce 2014/2015 bylo podáno 26 odvolání proti rozhodnutí ředitele o nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, což je o 30 méně než ve školním roce 2013/2014. KÚ KHK na žádost obcí i jiných fyzických či právnických osob v mimořádných termínech zvyšoval nejvyšší povolené počty dětí v mateřských školách v rejstříku škol a školských zařízení a zapsal celkem 3 nové subjekty.

Tabulka 2: Přehled počtu mateřských škol, dětí, tříd a pedagogických pracovníků v KHK ve školním roce 2013/2014

Zřizuje	Okres	Počty dětí a tříd				Přepočt. ped. pracovníků	Počet škol	v tom	
		dětí	třídy	z toho spec. třídy				samo- statné	součástí jiného právního subjektu*
				dětí	třídy				
Obec	HK	5 560	230	68	5	424,4	66	35	31
	JC	2 769	115	86	7	216,5	51	31	20
	NA	3 910	163	54	4	299,6	61	34	27
	RK	2 885	122	9	1	221,7	55	26	29
	TU	4 105	172	115	9	315,2	54	23	31
	Celkem	19 229	802	332	26	1477,4	287	149	138
Soukr.**		170	12	42	4	17,9	8	4	4
Církev		150	7	0	0	11,6	3	1	2
Kraj		310	28	310	28	68,8	10	2	8
Celkem		19 859	849	684	58	1 575,7	308	156	152

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013.

* základní škola

** jiná právnická nebo fyzická osoba

Tabulka 3: Přehled počtu mateřských škol, dětí, tříd a pedagogických pracovníků v KHK ve školním roce 2014/2015

Zřizuje	Okres	Počty dětí a tříd				Přepočt. ped. pracovníků	Počet škol	v tom	
		dětí	třídy	z toho spec. třídy				samo- statné	součástí jiného právního subjektu*
				dětí	třídy				
Obec	HK	5 566	232	66	5	429,6	67	35	32
	JC	2 819	119	86	7	220,9	51	31	20
	NA	3 922	820	52	4	305,8	61	33	28
	RK	2 931	126	10	1	226,3	55	25	30
	TU	4 069	176	116	10	313,1	54	23	31
	Celkem	19 307	820	330	27	1495,7	288	147	141
Soukr.**		217	13	45	4	22	10	6	4
Církev		150	7	0	0	12,4	3	1	2
Kraj		312	30	312	30	66,7	9	2	7
Celkem		19 986	870	687	61	1 596,8	310	156	154

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014.

* základní škola

** jiná právnická nebo fyzická osoba

Z tabulek 2 a 3 porovnávacích údaje o počtu mateřských škol, počtu dětí a pedagogických pracovníků ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- celkový počet mateřských škol bez ohledu na zřizovatele se zvýšil o dvě,
- celkový počet dětí všech mateřských škol bez ohledu na zřizovatele vzrostl o 397.

Tabulka 4: Celkový počet dětí zařazených do mateřských škol zřizovaných obcemi KHK a průměrný počet dětí na třídu (včetně speciálních tříd)

	2013/2014	2014/2015	rozdíl	%
Počet dětí	19 229	19 307	78	0,4
Průměrný počet dětí na třídu	24,0	23,5	-0,5	-2,1
Přepočtený počet pedagogických pracovníků	1 477,4	1 495,7	18,3	1,2

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013, popř. k 30. 9. 2014.

Z tabulky 4 porovnávací údaje o počtu dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK vzrostl o 78 (0,4 %),
- počet přepočtených pedagogických pracovníků ve všech mateřských školách bez ohledu na zřizovatele se zvýšil o 18,3 (1,2 %),
- průměrný počet dětí na třídu v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se snížil o 0,5 (-2,1 %).

1.3 Základní vzdělávání a povinná školní docházka

Základní vzdělávání vede žáky k osvojení potřebných strategií učení a na jejich základě k motivaci k celoživotnímu učení a tvořivému myšlení. Cílem základního vzdělání je, aby se žáci naučili řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické a duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

V níže uvedených tabulkách nejsou zahrnuty základní školy zřízené při zdravotnických zařízeních, neboť žáci v těchto školách pobývají pouze dočasně a zůstávají žáky svých kmenových škol.

Tabulka 5: Počty základních škol všech zřizovatelů

Zřizuje	Okres	k 30. 9. 2013		k 30. 9. 2014	
		počet škol	z toho pouze 1. st.	počet škol	z toho pouze 1. st.
Obec	HK	48	18	48	18
	JC	36	15	36	15
	NA	49	25	50	26
	RK	45	24	45	24
	TU	50	19	50	19
	Celkem	228	101	229	102
Soukromník*		7	0	8	0
Církev**		5	1	5	1
Kraj**		21	0	21	0
Celkem		261	102	263	103

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013 a 30. 9. 2014.

* jiná právnická nebo fyzická osoba

** včetně právních subjektů vykonávajících zároveň činnost dětského domova nebo střední školy

Z tabulky 5 porovnávající školní roky 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- v KHK bylo k 30. 9. 2014 celkem 263 základních škol, z nichž 103 bylo tvořeno pouze ročníky prvního stupně – oproti roku předchozímu byla do školského rejstříku po období neaktivity znovu zařazena základní škola v Adršpachu a nově zřízena soukromá základní škola speciální v Neratově u Bartošovic v Orlických horách.

Tabulka 6: Počty žáků základních škol ve školním roce 2013/2014

Zřizuje	Okres	Počet žáků	z toho spec. třídy*	v tom								
				1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r. ***
Obec	HK	11 918	40	1 584	1 560	1 471	1 316	1 314	1 236	1 176	1 103	1 158
	JC	6 096	54	841	782	688	738	654	636	638	590	529
	NA	8 951	57	1 159	1 143	1 067	1 062	973	921	880	894	852
	RK	6 189	8	859	708	754	736	691	609	625	641	566
	TU	9 328	237	1 256	1 218	1 057	1 065	1 040	945	950	907	890
	Celkem	42 482	396	5 699	5 411	5 037	4 917	4 672	4 347	4 269	4 135	3 995
Soukromník**		586	137	64	58	64	61	65	70	63	67	74
Církev		463	16	65	65	50	42	58	35	65	36	47
Kraj		1 297	1 297	101	119	117	120	132	147	158	191	212
Celkem		44 828	1 846	5 929	5 653	5 268	5 140	4 927	4 599	4 555	4 429	4 328

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013.

* počet žáků ve speciálních třídách (třídách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami)

** jiná právnická nebo fyzická osoba *** včetně 10. r. 10letého vzdělávacího programu

Tabulka 7: Počty žáků základních škol ve školním roce 2014/2015

Zřizuje	Okres	Počet žáků	z toho spec. třídy*	v tom								
				1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r. ***
Obec	HK	12 315	33	1 732	1 579	1 570	1 470	1 323	1 284	1 233	1 053	1 071
	JC	6 334	47	908	822	778	698	732	617	634	596	549
	NA	9 048	37	1 204	1 123	1 136	1 047	1 074	862	907	858	837
	RK	6 308	8	785	841	709	767	727	644	604	612	619
	TU	9 557	219	1 333	1 234	1 210	1 058	1 063	945	933	917	864
	Celkem	43 562	344	5 962	5 599	5 403	5 040	4 919	4 352	4 311	4 036	3 940
Soukromník**	609	138	69	74	57	63	62	64	73	63	84	
Církev	517	22	80	71	73	54	51	50	39	59	40	
Kraj	1 296	1 296	110	109	135	126	127	142	168	174	205	
Celkem	45 984	1 800	6 221	5 853	5 668	5 283	5 159	4 608	4 591	4 332	4 269	

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014.

* počet žáků ve speciálních třídách (třídách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami)

** jiná právnická nebo fyzická osoba

*** včetně 10. r. 10letého vzdělávacího programu

Tabulka 8: Celkový počet žáků základních škol Královéhradeckého kraje a průměrný počet žáků na třídu

Zřizovatel obec	2013/2014	2014/2015	Rozdíl	%
Počet žáků	42 482	43 562	1 080	2,5
z toho ve speciálních třídách	396	344	-52	-13,1
Počet tříd	2 091	2 135	44	2,1
z toho speciální třídy	40	37	-3	-7,5
Průměrný počet žáků na běžnou třídu	20,5	20,6	0,1	0,4
KHK celkem				
Počet žáků	44 828	45 984	1 156	2,6
z toho ve speciálních třídách	1 846	1 800	-46	-2,5
Počet tříd	2 348	2 398	50	2,1
z toho speciální třídy	230	227	-3	-1,3

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013 a 30. 9. 2014.

Z tabulek 6, 7 a 8 charakterizujících školní roky 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- v roce 2014/2015 došlo v porovnání s rokem předchozím ke zvýšení celkového počtu žáků základních škol o 2,6 %, přičemž hlavním důvodem byl vysoký počet dětí přicházejících z mateřských škol, neboť
 - počet žáků prvního stupně vzrostl o 4,7 %,
 - počet žáků v 1. ročníku se zvýšil dokonce o 4,9 %,
 - zatímco počet žáků druhého stupně se ve stejném období snížil o 0,6 %,

- počet tříd se ve školním roce 2014/15 zvýšil o 2,1 %, přičemž počet tříd samostatně zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (speciální třídy) ve stejném období o 1,3 % poklesl; v případě škol zřizovaných obcemi byl pokles ještě znatelnější (7,5 % speciálních tříd, 13,1 % žáků ve speciálních třídách),
- průměrný počet žáků v běžné třídě se zvýšil o 0,3 %.

Tabulka 9: Počty žáků, kteří odešli ze základní školy

Zřizuje	Okres	Žáci, kteří ve školním roce					
		2013/2014			2014/2015		
		ukončili PŠD	z toho v nižším než 9. r.	přešli do víceletých G a K**	ukončili PŠD	z toho v nižším než 9. r.	přešli do víceletých G a K**
Obec	HK	1 175	23	165	1 104	32	176
	JC	566	36	57	590	41	79
	NA	896	47	100	872	39	101
	RK	579	21	45	635	17	45
	TU	915	25	87	887	21	114
	Celkem	4 131	152	454	4 088	150	515
Soukromník*	60	0	1	65	3	1	
Církev	47	0	9	42	0	6	
Kraj	184	31	0	163	16	0	
Celkem	4 422	183	464	4 358	169	522	

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014 a 30. 9. 2015.

* jiná právnická nebo fyzická osoba

** od následujícího školního roku plní povinnou školní docházku na víceletém gymnáziu nebo v konzervatoři

Z tabulky 9 porovnávající školní roky 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- v roce 2014/2015 přešlo do víceletých gymnázií či víceletých konzervatoří 5,4 % žáků 5. a 7. ročníků oproti 4,9 % v roce předchozím,
- povinnou školní docházku v roce 2014/2015 v nižším než 9. ročníku v KHK ukončilo 3,9 % žáků, v roce 2013/2014 to byla 4,1 % z celkového počtu žáků.

1.4 Střední vzdělávání

Zřizovatelem většiny středních škol na území kraje je KHK. Vedle středních škol zřizovaných KHK působí v kraji i střední školy soukromé (zřizované fyzickými nebo právnickými osobami), školy církevní, jedna střední škola zřizovaná obcí a školy zřizované MŠMT (viz tabulka 10).

KHK sledoval ve středních školách, které zřizuje jako příspěvkové organizace, jejich ekonomickou prosperitu a dodržování právních norem (vlastní kontroly, kontroly ČŠI) a prostřednictvím písemných výstupů ČŠI i úroveň a efektivitu jejich hlavní činnosti, a to výchovy a vzdělávání. KHK podporoval školy v jejich aktivní grantové politice při získávání dalších finančních prostředků pro zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu.

Jednou z priorit v oblasti středního školství v KHK je rovný přístup ke vzdělávání, proto byla věnována značná pozornost žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, a to zejména z pohledu zvýšení efektivity jejich vzdělávání. Informace o vzdělávání těchto žáků jsou uvedeny v kapitole 1.6. Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných.

Tabulka 10: Počty SŠ v KHK podle zřizovatelů podle stavu k 31. 8. 2015

Zřizovatel školy	Počet středních škol v KHK	Podíl z celku
KHK	61	73,5 %
jiná fyzická nebo právnická osoba	15	18,1 %
církev	4	4,8 %
stát	2	2,4 %
obec	1	1,2 %
Celkem	83	100 %

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Celkový počet škol poskytujících střední vzdělání v KHK

Tabulka 11: Počet škol poskytujících střední vzdělání (včetně oboru praktická škola) v KHK ve školním roce 2013/2014 a 2014/2015

Zřizovatel / Okres	Školní rok		
	2013/2014 podle stavu k 1. 9. 2013	2014/2015 podle stavu k 1. 9. 2014	2014/2015 podle stavu k 31. 8. 2015
KHK	61	61	61
Hradec Králové	17	17	17
Jičín	11	11	11
Náchod	12	12	12
Rychnov nad Kněžnou	7	7	7
Trutnov	14	14	14
Církev	4	4	4
Hradec Králové	2	2	2
Jičín	0	0	0
Náchod	1	1	1
Rychnov nad Kněžnou	0	0	0
Trutnov	1	1	1
Jiná fyzická nebo právnická osoba	14	15	15
Hradec Králové	8*	7	7
Jičín	1	2	2
Náchod	2	2	2
Rychnov nad Kněžnou	1	1	1
Trutnov	2	3	3
MŠMT	2	2	2
Hradec Králové	0	0	0
Jičín	0	0	0
Náchod	0	0	0
Rychnov nad Kněžnou	0	0	0
Trutnov	2	2	2
Obec	1	1	1
Hradec Králové	0	0	0
Jičín	0	0	0
Náchod	0	0	0
Rychnov nad Kněžnou	0	0	0
Trutnov	1	1	1
Celkem v KHK	82	83	83

Zdroj: OŠ KÚ

* Od 27. 11. 2013 byl změněn název právnické osoby CZECH SALES ACADEMY Hradec Králové – vyšší odborná škola a střední odborná škola s.r.o. na CZECH SALES ACADEMY – vyšší odborná škola a střední odborná škola s.r.o. (se sídlem Trutnov, Polská 367)

Celkový počet středních škol v KHK zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení na konci školního roku 2014/2015 (k 31. 8. 2015) byl 83, z toho Střední škola hotelnictví a podnikání SČMSD, Hronov, s.r.o. od školního roku 2014/2015 nevzdělávala žáky v žádných oborech vzdělání (vyhlášeno insolvenční řízení).

V následujícím textu i v tabulkách jsou v souladu s nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, používány tyto zkratky:

Tabulka 12: Přehled oborů dle zařazení do kategorie dosaženého vzdělání

Obor vzdělání	Písmeno z kódu oboru a dosažené vzdělání
Gymnázium 4leté	K - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
Gymnázium víceleté	K - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
Obory s MZ (M, L/O)	M - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou L/O - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou, u kterých je součástí vzdělávání i odborný výcvik
Obory s VL (E, H)	E - Dvouleté a tříleté obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem (určené hlavně pro žáky se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním) H - Obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem
Nástavbové studium (L/5)	L/5 - obory vzdělání nástavbového studia poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
Praktická škola (C)	C - obory vzdělání 78-62-C/01 Praktická škola jednoletá a 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá poskytující střední vzdělání

Zdroj: nařízení vlády č. 211/2010 Sb.

V následujících tabulkách jsou vždy odděleně porovnávány počty žáků (popř. absolventů) středních škol ve dvou školních letech v denní formě vzdělávání a v ostatních formách vzdělávání (informace je vždy uvedena v záhlaví tabulky). Souhrnné počty žáků ve všech formách studia jsou uvedeny v následující přehledové tabulce.

Tabulka 13: Rozdělení žáků podle formy vzdělávání

Forma vzdělávání	Školní rok 2013/2014		Školní rok 2014/2015	
	Počet žáků	% z celku	Počet žáků	% z celku
denní	24 081	96,6	23630	96,4
dálková	804	3,2	843	3,4
distanční	22	0,1	23	0,1
kombinovaná	21	0,1	17	0,1
Celkem	24 928		24513	

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013 a k 30. 9. 2014.

Z tabulky 13 je patrné, že majoritní většina žáků SŠ se vzdělává v denní formě. V ostatních formách studovalo ve školním roce 2014/2015 jen 3,6 % žáků. Jejich další dělení ve zbytku textu by bylo matoucí, proto budou souhrnně označovány jako ostatní formy vzdělávání.

Počet žáků středních škol v KHK v denní formě vzdělávání

Tabulka 14: Přehled počtu tříd a žáků v jednotlivých oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel/Obor vzdělání	Školní rok 2013/2014			Školní rok 2014/2015		
	počet tříd	počet žáků	Ø počet žáků na třídu	počet tříd	počet žáků	Ø počet žáků na třídu
Zřizovatel: KHK						
Gymnázium 4leté	79	2218	28,1	76	2 171	28,6
Gymnázium víceleté	128	3 444	26,9	127	3 399	26,8
Obory s MZ (M, L/0)	416	9 238	22,2	405,7	9 007	22,2
Obory s VL (E, H)	282,5	5 389	19,1	258,3	5 353	20,7
Nástavbové studium (L/5)	25,5	540	21,2	23	483	21,1
Praktická škola (C)	13	113	8,7	12	107	8,9
Celkem – KHK	944	20 942	22,2	902	20 520	22,7
Zřizovatel: církev						
Gymnázium 4leté	4,8	138	28,8	6,3	171	27,1
Gymnázium víceleté	16	462	28,9	16	470	29,4
Obory s MZ (M, L/0)	10,2	232	22,7	10,7	247	23,1
Obory s VL (E, H)	-	-	-	-	-	-
Nástavbové studium (L/5)	-	-	-	-	-	-
Praktická škola (C)	-	-	-	1	5	5,0
Celkem – církev	31	832	26,8	34	893	26,3
Zřizovatel: jiná fyzická nebo právnická osoba						
Gymnázium 4leté	5,5	143	26,0	8,5	159	18,7
Gymnázium víceleté	6,5	156	24,0	6,5	161	24,8
Obory s MZ (M, L/0)	72	1 552	21,6	71	1 537	21,6
Obory s VL (E, H)	9	164	18,2	6	93	15,5
Nástavbové studium (L/5)	6	93	15,5	5	78	15,6
Praktická škola (C)	1	8	8,0	1	10	10,0
Celkem – jiná fyzická nebo právnická osoba	106	2 116	20,0	98	2 038	20,8
Zřizovatel: obec						
Gymnázium 4leté	-	-	-	-	-	-
Gymnázium víceleté	8	128	16,0	7	116	16,6
Obory s MZ (M, L/0)	3	63	21,0	3	63	21,0
Obory s VL (E, H)	-	-	-	-	-	-
Nástavbové studium (L/5)	-	-	-	-	-	-
Praktická škola (C)	-	-	-	-	-	-
Celkem – obec	11	191	17,4	10	179	17,9
Celkem v KHK	1 092	24 081	22,1	1 044	23 630	22,6

Poznámka 1: údaje platné k 30. 9. 2013 a k 30. 9. 2014,

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: V oboru vzdělání Gymnázium víceleté jsou zahrnuti i žáci a třídy nižšího stupně víceletých gymnázií (tj. tříd odpovídajících ročníkům základní školy).

Z tabulky 14 porovnávající počet žáků ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- celkový počet žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele v denní formě vzdělávání poklesl o 451 žáků,
- došlo k poklesu celkového počtu tříd o 48,
- zvýšil se celkový průměrný počet žáků na třídu,
- absolutní počet žáků se zvýšil pouze v oboru čtyřleté gymnázium (o 2 žáky) a v oborech vzdělání praktická škola (o 1 žáka),
- v ostatních oborech vzdělání se počet žáků snížil, nejvíce v oborech vzdělání s MZ (M, L/O) o 231 žáků,
- při zohlednění zřizovatele školy byl nejvyšší procentní úbytek počtu žáků v oborech s výučním listem na soukromých školách a to o 43,3 %. K nejvyššímu procentnímu nárůstu počtu žáků došlo u církevních škol v oboru čtyřleté gymnázium o 23,9 %.

Pokles počtu žáků středních škol v KHK je dlouhodobě způsoben negativním vývojem počtu živě narozených dětí v KHK.

Tabulka 15: Přehled změn v počtech žáků ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015 ve středních školách jednotlivých zřizovatelů (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet žáků ve školním roce		Rozdíl	Změna v %
	2013/2014	2014/2015		
KHK	20 942	20 520	-422	-2,0%
církev	832	893	61	+7,3%
jiná fyzická nebo právnická osoba	2 116	2038	-78	-3,7%
obec	191	179	-12	-6,3%
Celkem	24 081	23 630	-451	-1,9%

Zdroj: MŠMT

Poznámka 1: údaje platné k 30. 9. 2013 a k 30. 9. 2014.

Poznámka 2: záporné hodnoty znamenají meziroční pokles počtu.

Z tabulky 15 porovnávající změny v počtech žáků ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- stejně jako v minulém školním roce došlo k dalšímu poklesu celkového počtu žáků všech středních škol v oborech s denní formou vzdělávání, a to o 1,9 %,
- jedinými školami, kde nezaznamenali pokles počtu žáků, jsou církevní střední školy,
- nejmenší pokles počtu žáků v procentním vyjádření měly krajské střední školy,
- počet žáků soukromých škol se snížil o 3,7%.
- počet žáků střední školy zřizované obcí se snížil o 6,3%.

Počet žáků středních škol v KHK v ostatních formách vzdělávání

Ostatními formami vzdělávání se rozumí v souladu s § 25 školského zákona dálková, večerní, distanční a kombinovaná forma vzdělávání. Ve večerní formě nebyli vzdělávání žádní žáci.

Tabulka 16: Přehled počtu žáků v jednotlivých oborech poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015 (ostatní formy vzdělávání)

Obory	Školní rok 2013/2014					Školní rok 2014/2015				
	KHK	církev	jiná fyzická nebo právnická osoba	obec	celkem	KHK	církev	jiná fyzická nebo právnická osoba	obec	celkem
Gymnázium 4leté	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gymnázium víceleté	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obory s MZ (M, L/O)	112	62	19	0	193	119	91	44	0	254
Obory s VL (E, H)	63	0	0	0	63	70	0	0	0	70
Nástavbové studium (L/5)	343	0	248	0	591	338	0	221	0	559
Praktická škola (C)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem v KHK	518	62	267	0	847	527	91	265	0	883

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013 a k 30. 9. 2014.

Z tabulky 16 porovnávací změny v počtech žáků ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- celkový počet žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele v ostatních formách vzdělávání vzrostl o 36, tj. 4,3 %,
- počty žáků nástavbového studia se snížily o 32, tj. o 5,4 %,
- počet žáků v oborech vzdělání s MZ se zvýšil především v církevních školách (o 29 žáků) a soukromých (o 25 žáků), celkově bez rozdílu zřizovatele o 61 žáků,
- počet žáků v oborech vzdělání s VL se zvýšil o 7,
- v oborech vzdělání gymnázium a praktická škola nebyli v ostatních formách vzdělávání vzdělávání žádní žáci,
- žáci střední školy zřizované obcí se vzdělávali ve sledovaném období pouze v denní formě vzdělávání.

Tabulka 17: Přehled změn v počtech žáků ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015 ve středních školách jednotlivých zřizovatelů (ostatní formy vzdělávání)

Zřizovatel	Školní rok 2013/2014	Školní rok 2014/2015	Rozdíl	Změna v %
KHK	518	527	9	+ 1,7 %
církev	62	91	29	+ 46,8 %
jiná fyzická nebo právnická osoba	267	265	- 2	- 0,7 %
obec	0	0	0	0
Celkem	847	883	36	4,3 %

Zdroj: MŠMT

Poznámka 1: údaje platné k 30. 9. 2013 a k 30. 9. 2014.

Z tabulky 17 porovnávací počty žáků za školní rok 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- došlo k mírnému nárůstu zájmu uchazečů o ostatní formy vzdělávání o 4,3 %
- počet žáků středních škol v ostatních formách vzdělávání klesl v soukromých školách o 0,7 %,
- církevní střední školy realizovaly vzdělávání v ostatních formách třetím rokem a jejich meziroční procentní přírůstek počtu žáků je 46,8 %,
- krajské střední školy měly nepatrný nárůst počtu žáků, a to o 1,7 %.

Počty absolventů středních škol v KHK v denní formě vzdělávání

Tabulka 18: Počet absolventů oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015 (denní forma vzdělávání)

Obory	Školní rok 2013/2014					Školní rok 2014/2015				
	KHK	církev	jiná fyzická nebo právnická osoba	obec	celkem	KHK	církev	jiná fyzická nebo právnická osoba	obec	celkem
Gymnázium 4leté	578	29	27	0	634	510	29	50	0	589
Gymnázium víceleté	451	49	26	16	542	459	57	21	19	556
Obory s MZ (M, L/0)	1834	36	296	20	2186	1891	24	295	14	2224
Obory s VL (E, H)	1353	0	30	0	1383	1428	0	29	0	1457
Nástavbové studium (L/5)	95	0	22	0	117	106	0	4	0	110
Praktická škola (C)	37	0	1	0	38	17	0	2	0	19
Celkem	4348	114	402	36	4900	4411	110	401	33	4955

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014 a k 30. 9. 2015.

Z tabulky 18 porovnávající počty absolventů středních škol ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- meziročně narostl počet absolventů všech středních škol bez ohledu na zřizovatele o 55 (to je o 1,1 %),
- počet absolventů středních škol zřizovaných KHK vzrostl o 63 (1,4 %),
- počet absolventů církevních středních škol klesl o 4 (3,5 %),
- počet absolventů soukromých středních škol poklesl o 1,
- počet absolventů střední školy zřizované obcí klesl o 3 (8,3 %),
- největší meziroční procentní nárůst počtu absolventů bez ohledu na zřizovatele je u oborů s výučním listem (E, H), a to o 5,4 % (tj. 74 žáků),
- největší meziroční procentní pokles počtu absolventů bez ohledu na zřizovatele je u oboru praktická škola (C) o 50 % (tj. 19 žáků) a u čtyřletých gymnázií o 7,1 % (tj. 45 žáků).

Pokud bychom porovnávali údaje z tabulek č. 18 z předchozích VZ KHK, zjistili bychom, že počty absolventů oborů vzdělání praktická škola jsou velmi nestabilní. V minulém období měl tento obor největší procentní nárůst, kdežto v aktuálním období je to největší procentní pokles. Příčinou tohoto jevu je celkově malý počet absolventů.

Počty absolventů středních škol v KHK v ostatních formách vzdělávání

Tabulka 19: Počet absolventů oborů poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školním roce 2013/2014 a 2014/2015 (ostatní formy vzdělávání)

Obor vzdělání	Školní rok 2013/2014					Školní rok 2014/2015				
	KHK	církev	jiná fyzická nebo právnická osoba	obec	celkem	KHK	církev	jiná fyzická nebo právnická osoba	obec	celkem
Gymnázium 4leté	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gymnázium víceleté	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obory s MZ (M, L/0)	5	0	7	0	12	10	7	21	0	38
Obory s VL (E, H)	30	0	0	0	30	33	0	0	0	33
Nástavbové studium (L/5)	45	0	55	0	100	48	0	43	0	91
Praktická škola (C)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	80	0	62	0	142	91	7	64	0	162

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014 a k 30. 9. 2015.

Z tabulky 19 porovnávající počty absolventů středních škol v jiných než denních formách vzdělávání ve školním roce 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- celkový počet absolventů všech středních škol bez ohledu na zřizovatele vzrostl o 20, tj. o 14,1 %,
- počet absolventů maturitních oborů vzdělání a nástaveb (M, L/0), ve středních školách bez ohledu na zřizovatele vzrostl o 26,
- počet absolventů nástavbového studia (L/5), ve středních školách bez ohledu na zřizovatele poklesl o 9,
- počet absolventů soukromých středních škol se zvýšil o 2,
- počet absolventů krajských středních škol se zvýšil o 11,
- církevní školy absolvovalo 7 žáků v oborech s maturitní zkouškou (M, L/0).

Počet absolventů středních škol v ostatních formách vzdělávání ve školním roce 2014/2015 poprvé vzrostl od školního roku 2008/2009, kdy absolvovalo 389 žáků.

Přezkumy společné části maturitní zkoušky

V souladu s § 82 školského zákona KÚ na základě podané písemné žádosti přezkoumává průběh a výsledek maturitní zkoušky, s výjimkou dílčí zkoušky společné části konané formou didaktického testu. Přezkoumání profilové části MZ provádí KÚ v součinnosti s ČŠI a přezkum společné části MZ ve spolupráci s CERMATEm.

Tabulka 20: Počet podaných žádostí o přezkoumání výsledků MZ 2014 po podzimním zkušebním období

Část MZ	Forma zkoušky	Předmět	Počet žádostí
Profilová část	-	odborný předmět	0
Společná část	písemná práce	český jazyk a literatura	11
		anglický jazyk	5
		německý jazyk	1
	ústní zkoušení	český jazyk a literatura	0
Celkem			17

Zdroj: OŠ KÚ

V tomto termínu maturitních zkoušek nebyla podána žádná žádost o přezkoumání profilové části MZ. Všechny 17 žádostí o přezkum maturitní zkoušky se v podzimním termínu týkalo písemných prací. U jedné žádosti o přezkum písemné práce z anglického jazyka došlo po přezkoumání práce nezávislým hodnotitelem ke změně rozhodnutí z „neuspěl“ na „uspěl“. Ve zbývajících žádostech byla potvrzena původní rozhodnutí.

Tabulka 21: Počet podaných žádostí o přezkoumání výsledků MZ 2015 po jarním zkušebním období

Část MZ	Forma zkoušky	Předmět	Počet žádostí
Profilová část	-	odborný předmět	2
Společná část	písemná práce	český jazyk a literatura	7
		anglický jazyk	5
		německý jazyk	2
	ústní zkoušení	český jazyk a literatura	0
Celkem			16

Zdroj: OŠ KÚ

V případě profilové části maturitní zkoušky nebylo zjištěno v součinnosti s Českou školní inspekcí porušení právních předpisů a krajský úřad proto původní rozhodnutí potvrdil. U třech žádostí (tj. 18,8 %) z celkových 16 společné části MZ byl změněn výrok z „neuspěl“ na „uspěl“. Tato změna se týkala písemných prací z českého jazyka a literatury. Ostatní rozhodnutí byla potvrzena.

Počty žáků středních škol v KHK v 1. ročníku denní formy vzdělávání

Tabulka 22: Počet žáků v 1. ročnících středních škol všech zřizovatelů v KHK ve školním roce 2013/2014 (denní forma vzdělávání)

Počet žáků 1. ročníků středních škol – školní rok 2013/2014						
Obory vzdělání		Zřizovatel				Celkem v oborech
		KHK	církev	jiná fyzická nebo právnická osoba	obec	
Gymnázia (K)	4letá	549	41	30	0	620
	6letá	165	0	39	0	204
	8letá	311	61	0	20	392
Maturitní obory (L/0, M)		2 363	85	430	20	2 898
Obory s VL (E, H)		1 895	0	27	0	1 922
Praktické školy (C)		40	0	8	0	48
Nástavby (L/5)		323	0	53	0	376
Celkem v 1. ročníku		5646	187	587	40	6 460

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013.

Tabulka 23: Počet žáků v 1. ročnících středních škol všech zřizovatelů v KHK ve školním roce 2014/2015 (denní forma vzdělávání)

Počet žáků 1. ročníků středních škol – školní rok 2014/2015						
Obory vzdělání		Zřizovatel				Celkem v oborech
		KHK	církev	jiná fyzická nebo právnická osoba	obec	
Gymnázia (K)	4letá	563	63	35	0	661
	6letá	169	0	30	0	199
	8letá	317	61	0	12	390
Maturitní obory (L/0, M)		2 370	75	488	21	2 954
Obory s VL (E, H)		1 909	0	35	0	1 944
Praktické školy (C)		63	5	10	0	78
Nástavby (L/5)		242	0	39	0	281
Celkem v 1. ročníku		5 633	204	637	33	6 507

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014.

Z tabulek 22 a 23 porovnávajících počty žáků 1. ročníku ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015 v denní formě vzdělávání vyplývá:

- celkový počet žáků 1. ročníků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele vzrostl o 47 (0,8 %),
- v oborech vzdělání s výučním listem (E, H) došlo k mírnému nárůstu počtu žáků meziročně o 1,1 %,
- v oboru vzdělání 4leté gymnázium došlo k nárůstu počtu žáků v 1. ročníku o 6,6 % (tj. 41 žáků),
- obory vzdělání s maturitní zkouškou (M, L/0) zaznamenaly mírný růst 1,9 % (tj. 56 žáků),
- největší procentní nárůst počtu žáků 1. ročníků byl u praktických škol (C), a to o 62,5 % (tj. 30 žáků),
- největší procentní pokles počtu žáků byl u nástavbového studia (L/5) o 25,3 % (tj. 95 žáků),
- počty žáků 1. ročníků krajských a obecních škol se snížily (o 13 resp. 7 žáků),
- počty žáků 1. ročníků církevních a soukromých škol se zvýšily (o 17 resp. 50 žáků).

Nově přijatí žáci do prvních ročníků středních škol

Ve školním roce 2014/2015 bylo do 1. ročníků všech středních škol v Královéhradeckém kraji nově přijato 6606 žáků, z toho 6287 do denní formy vzdělávání.

Tabulka 24: Přehled počtu nově přijatých žáků do středních škol jednotlivých zřizovatelů v KHK ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015

Nově přijatí žáci do 1. ročníků středních škol			
Forma vzdělávání	Zřizovatel	Školní rok 2013/2014	Školní rok 2014/2015
denní forma vzdělávání	KHK	5 475	5 434
	obec	40	32
	jiná fyzická nebo právnická osoba	576	619
	církev	186	202
	Celkem nově přijatých žáků	6 277	6 287
ostatní formy vzdělávání	KHK	244	175
	obec	0	0
	jiná fyzická nebo právnická osoba	107	110
	církev	36	34
	Celkem nově přijatých žáků	387	319
Celkem za školní rok		6 664	6 606

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013 a k 30. 9. 2014.

Z tabulky 24 porovnávající počty nově přijatých žáků ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- celkový počet nově přijatých žáků meziročně klesl,
- počet nově přijatých žáků do denní formy vzdělávání vzrostl o 10, tj. o 0,2 %,
- počet nově přijatých žáků do ostatních forem vzdělávání se snížil o 68, tj. o 17,6 %,

Počty nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol se od školního roku 2007/2008 (8 899 nově přijatých) neustále snižovaly. Ve školním roce 2014/2015 byl v porovnání se školním rokem 2007/2008 úbytek nově přijatých žáků 25,8 %.

Nově přijatí žáci jsou tvořeni především absolventy devátých a desátých ročníků základních škol (4361) a dále pak žáky, kteří pokračují v plnění povinné školní docházky ve víceletých gymnáziích (589) a dalšími.

První kolo přijímacího řízení pro školní roky 2013/2014 a 2014/2015 do oborů v denní formě vzdělávání

První kolo přijímacího řízení v souladu s platnými právními předpisy se pro obory vzdělání s talentovou zkouškou konalo v termínu od 2. do 15. ledna 2014 a pro ostatní obory vzdělání v termínu od 22. do 30. dubna 2014.

Tabulka 25: Souhrnné výsledky po 1. kole přijímacího řízení pro školní roky 2013/2014 a 2014/2015 do oborů středního vzdělávání ve středních školách v KHK bez ohledu na zřizovatele a stav žáků k 30. 9. daného školního roku (denní forma vzdělávání)

Typ studia	Přijímací řízení pro školní rok 2013/2014				Přijímací řízení pro školní rok 2014/2015			
	počet				počet			
	přihlášky	přijatí	zápisové lístky	nově přijatí k 30. 9. 2013	přihlášky	přijatí	zápisové lístky	nově přijatí k 30. 9. 2014
Gymnázium 4leté	1 316	785	637	620	1 254	810	617	661
Gymnázium víceleté	1 251	621	577	596	1 326	649	597	589
Obory ukončené MZ (M, L/O)	5 190	3 969	2 608	2 898	5 252	4 142	2 574	2 954
Obory ukončené VL (E, H)	2 622	2 276	1 373	1 922	2 457	2 261	1 324	1 944
Praktická škola (C)	42	41	36	48	35	35	33	78
Celkem	10 421	7 692	5 231	6 084	10 324	7 897	5 145	6 226

Zdroj: MŠMT

Poznámka 1: údaje platné k 31. 5. 2013 a k 31. 5. 2014.

Poznámka 2: pokud není v záhlaví tabulky označeno jinak.

Poznámka 3: do údajů uvedených v tabulce nejsou zahrnuti žáci nástavbových oborů.

Z tabulky 25 porovnávací údaje týkající se přijímacího řízení pro školní roky 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- dvojnásobný počet přihlášek oproti počtu zápisových lístků je dán možností podat v prvním kole přijímacího řízení dvě přihlášky ke vzdělávání ve střední škole,
- počet přihlášek do prvního kola přijímacího řízení se snížil o 97 (tj. o 0,9 %),
- počet odevzdaných zápisových lístků po 1. kole přijímacího řízení se snížil o 86 (tj. o 1,6 %),
- nižší počet zápisových lístků v oborech s výučním listem je dán velkým počtem nabízených míst v maturitních oborech vzdělání,
- počet odevzdaných zápisových lístků do gymnaziálních oborů se meziročně nezměnil,
- počet odevzdaných zápisových lístků do oborů s maturitní zkouškou (M, L) poklesl o 34 (tj. o 1,3 %).

Podpora žáků vybraných oborů vzdělání s výučním listem

Rada Královéhradeckého kraje schválila dne 30. 1. 2008 (usnesení RK/3/95/2008) opatření na podporu středního vzdělávání poskytujících střední vzdělání s výučním listem v oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních. Od 1. 9. 2008 začal Královéhradecký kraj vyplácet finanční podporu žákům 1. ročníků vybraných oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání s výučním listem. Mezi vybrané obory byly zařazeny obory strojírenské (Zámečnick, Strojní mechanik – stroje a zařízení, Nástrojař, Klempíř – strojírenská výroba, Obráběč kovů, Strojní mechanik), elektrotechnické (Elektrikář, Elektrikář – silnoproud) a stavební (Instalatér, Klempíř – stavební výroba, Tesař, Zedník). Tato finanční podpora byla v průběhu let Radou Královéhradeckého kraje rozšířena o další obory vzdělání, a to strojírenské (Strojírenské práce), stavební (Malířské a natěračské práce, Tesařské práce, Zednické práce, Kominík), elektrotechnické (Elektromechanik pro zařízení a přístroje), potravinářské (Řezník – uzenář) a zemědělské (Zemědělec – farmář, Zahradník, Zemědělské práce, Zahradnické práce). Zavedením rámcových vzdělávacích programů (MŠMT je postupně vydávalo od r. 2007 do r. 2012) byly některé obory sloučeny do jednoho oboru.

K 1. 9. 2014 je do tohoto systému zařazeno celkem 20 oborů vzdělání, z toho 5 strojírenských, 3 elektrotechnické, 7 stavebních, 1 potravinářský a 4 zemědělské.

Vývoj počtu žáků středních škol podle indikátorů kvantitativního vývoje vzdělávací soustavy kraje

Šest indikátorů kvantitativního vývoje počtu žáků středních škol definovaných v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR (2011-2015) udává ideální rozložení počtu žáků v jednotlivých formách a druzích vzdělávání a v jednotlivých kategoriích dosaženého vzdělávání. DZ KHK 2012 tyto ukazatele shodně používá a u některých zavádí vlastní požadovanou hodnotu dosaženou především optimalizací celé vzdělávací soustavy. Zároveň popisuje jejich metodiku výpočtu. Stav ve školním roce 2014/2015 je zachycen v následující tabulce.

Tabulka 26: Indikátory kvantitativního vývoje vzdělávací soustavy v KHK ve školním roce 2014/2015

Název indikátoru	Poznámka	Školní rok 2014/2015	Požadovaná hodnota DZ KHK 2012
Podíl počtu nově přijatých žáků do maturitního studia na SŠ	včetně nástavbového studia, denní forma vzdělávání	69,95 %	70 % a méně
Podíl počtu nově přijatých do nástavbového studia	denní forma vzdělávání	37,1 %	20 % a méně
Podíl žáků v oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání s výučním listem v 1. ročnících středních škol z celkového počtu žáků nově přijatých do 1. ročníků středních škol	při výpočtu nejsou zahrnuti žáci nástavbového a zkráceného studia, denní forma vzdělávání	31,5 % / 68,5 %	30 % / 70 %
Podíl počtu přijímaných do 1. ročníků oborů poskytujících střední vzdělání s výučním listem vzhledem k počtu absolventů ZŠ	denní forma vzdělávání	41,9 %	30 % a více
Podíl počtu žáků odcházejících ze ZŠ do 8letých gymnázií	-	7,9 %	součet v rozmezí 5-10
Podíl počtu žáků odcházejících ze ZŠ do 6letých gymnázií	-	4,4 %	

Zdroj: OŠ KÚ

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014.

Z tabulky 26 vyčísľující velikost jednotlivých indikátorů ve školním roce 2014/2015 v KHK vyplývá že:

- velký počet žáků byl přijímán do oborů vzdělání s výučním listem na úkor oborů odborného maturitního vzdělávání,
- větší počet žáků základních škol je přijímán do víceletých gymnázií.

Na základě uvedených statistických údajů v kapitole 1.4 Střední vzdělávání je možno konstatovat, že ve školním roce 2014/2015 se zastavil propad počtu žáků vstupujících do středního vzdělávání. Do 1. ročníků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele nastoupilo více žáků k 30. 9. 2014 než k 30. 9. 2013, nárůst počtu žáků však byl minimální. Celkový počet žáků se ale opět snížil, a to téměř o 2 %.

I přes tyto negativní vlivy je v kraji široká škála nabízených oborů vzdělání a velký počet nabízených míst na středních školách. Podle indikátorů kvantitativního vývoje je v kraji větší počet žáků základních škol přijímán do víceletých gymnázií.

1.5 Vyšší odborné vzdělávání

V KHK bylo ve školním roce 2014/2015 celkem 11 vyšších odborných škol (dále také jen „VOŠ“), z nichž 8 je zřizovaných KHK a 3 jinou právnickou nebo fyzickou osobou. U všech vyšších odborných škol v KHK je vždy součástí organizace také střední škola, na jejíž odborné vzdělávání vyšší odborné školy navazují.

Celkový počet vyšších odborných škol v KHK bez ohledu na zřizovatele

Tabulka 27: Počty vyšších odborných škol v KHK ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015

Zřizovatel / okres	Školní rok 2013/2014	Školní rok 2014/2015
Zřizovatel: KHK	8	8
Hradec Králové	2	2
Jičín	2	2
Náchod	1	1
Rychnov nad Kněžnou	1	1
Trutnov	2	2
Zřizovatel: církev	0	0
	0	0
Zřizovatel: obec	0	0
	0	0
Zřizovatel: jiná fyzická nebo právnická osoba	3	3
Hradec Králové	2	2
Trutnov	1	1
Celkem	11	11

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 1. 9. 2013 a k 1. 9. 2014.

Počet VOŠ se od 1. 9. 2013 nezměnil.

Tabulka 28: Seznam vyšších odborných škol v KHK ve školním roce 2014/2015

Zřizovatel: KHK	
okres Hradec Králové	
1	Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Hradec Králové, Komenského 234
2	Vyšší odborná škola a Střední odborná škola, Nový Bydžov, Jana Maláta 1869
Okres Jičín	
3	Gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a vyšší odborná škola, Hořice
4	Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Jičín, Pod Koželuhy 100
Okres Náchod	
5	Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931
Okres Rychnov nad Kněžnou	
6	Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Rychnov nad Kněžnou, U Stadionu 1166
Okres Trutnov	
7	Česká lesnická akademie Trutnov – střední škola a vyšší odborná škola
8	Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Trutnov, Procházkova 303

Tabulka 28: pokračování

Zřizovatel: jiná fyzická nebo právnická osoba	
Okres Hradec Králové	
9	Střední škola a vyšší odborná škola aplikované kybernetiky s.r.o.
10	Obchodní akademie, Střední pedagogická škola, Vyšší odborná škola cestovního ruchu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s.r.o.
Okres Trutnov	
11	CZECH SALES ACADEMY - vyšší odborná škola a střední odborná škola s.r.o.

Zdroj: MŠMT

Celkový počet studentů, počet studentů 1. ročníku a počet absolventů vyšších odborných škol v KHK

Tabulka 29: Přehled o celkovém počtu studentů, absolventů a studentů 1. ročníku VOŠ v KHK ve školním roce 2013/2014

Zřizovatel	Počet studijních skupin	Počet studentů ve školním roce 2013/2014		Počet studentů v 1. ročníku ve školním roce 2013/2014		Počet absolventů za školní rok 2013/2014	
		denní studium	dálkové studium	denní studium	dálkové studium	denní studium	dálkové studium
KHK							
Celkem	35	797	95	341	63	237	14
Jiná fyzická nebo právnická osoba							
Celkem	6	87	0	29	0	18	0
VOŠ celkem	41	894	95	370	63	255	14

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013 a k 30. 9. 2014.

Tabulka 30: Přehled o celkovém počtu studentů, absolventů a studentů 1. ročníku VOŠ v KHK ve školním roce 2014/2015

Zřizovatel	Počet studijních skupin	Počet studentů ve školním roce 2014/2015		Počet studentů v 1. ročníku ve školním roce 2014/2015		Počet absolventů za školní rok 2014/2015	
		denní studium	dálkové studium	denní studium	dálkové studium	denní studium	dálkové studium
KHK							
Celkem	33	725	123	303	71	191	12
Jiná fyzická nebo právnická osoba							
Celkem	8	92	0	26	0	20	0
VOŠ celkem	41	817	123	329	71	211	12

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014 a k 30. 9. 2015.

Z tabulek 29 a 30 porovnávacích počty studentů a absolventů VOŠ ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- stejně jako v minulém období se celkový počet studentů všech VOŠ bez ohledu na zřizovatele v denní formě vzdělávání snížil o 77 (tj. o 8,6 %), ale v dálkové formě vzdělávání se zvýšil o 28 (tj. o 29,5 %),
- počet studentů 1. ročníků VOŠ bez ohledu na zřizovatele se dohromady v denní formě vzdělávání snížil o 41 (tj. o 11,1 %), ale v dálkové formě vzdělávání počet studentů 1. ročníků vzrostl o 8 (tj. o 12,7 %)
- celkový počet absolventů VOŠ v denní formě vzdělávání se snížil o 44 (tj. o 17,3 %).

Změny v počtech studentů vyšších odborných škol po absolvování 1. ročníku

Tabulka 31: Procentní úbytek počtu studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku studia, a to ve dvou následujících školních letech, 2013/2014 a 2014/2015, popř. 2014/2015 a 2015/2016 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet studentů VOŠ (denní studium)					
	1. ročník ve šk. roce 2013/2014	2. ročník ve šk. roce 2014/2015	úbytek studentů ve 2. roč. (v %)	1. ročník ve šk. roce 2014/2015	2. ročník ve šk. roce 2015/2016	úbytek studentů ve 2. roč. (v %)
KHK						
Celkem	341	224	34,3 %	303	193	36,3 %
Jiná fyzická nebo právnická osoba						
Celkem	29	35	- 20,7 %	26	25	3,8 %
VOŠ celkem	370	259	30,0 %	329	218	33,7 %

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013 a k 30. 9. 2014 a k 30. 9. 2015.

Z tabulky 31 porovnávací změny v počtech studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku studia (školní roky 2013/2014 a 2014/2015, popř. 2014/2015 a 2015/2016) vyplývá:

- zvýšil se procentní úbytek studentů všech VOŠ bez ohledu na zřizovatele po absolvování 1. ročníku (30,0 % → 33,7 %),
- na soukromých školách došlo k výrazně menšímu procentnímu úbytku studentů po absolvování 1. ročníku než na VOŠ zřizovaných krajem.

Na základě uvedených statistických údajů v kapitole 1.5 Vyšší odborné vzdělávání je možno konstatovat, že zájem o studium oborů na VOŠ ve školním roce 2014/2015 poklesl, ale zvýšil se podíl studentů v dálkové formě vzdělávání. Ve VOŠ zřizovaných KHK přetrvává trend odchodu značného procenta studentů z těchto oborů po absolvování 1. ročníku.

1.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných

Za děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami pokládáme podle školského zákona děti, žáky a studenty se zdravotním postižením, se zdravotním znevýhodněním a se sociálním znevýhodněním.

Osoby se zdravotním znevýhodněním jsou děti, žáci a studenti se zdravotními diagnózami, které nepatří mezi zdravotní postižení. Jsou vzděláváni v běžných i speciálních školách a jejich počty se vykazují pouze ve školách při zdravotnických zařízeních.

Tabulka 32: Průměrný počet dětí a žáků za školní roky 2013/2014 a 2014/2015 ve školách při zdravotnických zařízeních zřizovaných KHK

Průměrný počet dětí/žáků za školní rok	2013/2014	2014/2015
Mateřská škola	124	102
1. stupeň základní školy	59	146
2. stupeň základní školy	70	98
Celkem	253	346

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014, popř. k 30. 9. 2015.

Jedinci se sociálním znevýhodněním jsou všechny děti v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, sociální znevýhodnění však školy ve výkonových výkazech nevykazují. Statistickými výkazy prochází pouze děti v přípravných třídách základních škol, u kterých musí být v době přijetí potvrzeno sociálně znevýhodněné prostředí rodiny. Počet dětí v přípravných třídách se ve srovnání s rokem 2013/2014 v kraji mírně snížil, jak je patrné z následující tabulky. Dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí se v posledním roce před zahájením školní docházky věnuje zvýšená pozornost, aby byly lépe připraveny na docházku do 1. třídy.

Tabulka 33: Přípravné třídy základních škol pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí

Přípravné třídy základních škol	2013/2014	2014/2015
Počet tříd	9	7
Počet dětí	101	78

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013, popř. k 30. 9. 2014.

Jedinci se zdravotním postižením jsou děti, žáci a studenti, kterým zdravotní postižení diagnostikovalo školské poradenské zařízení. Jejich vzdělávání probíhá:

- ve třídách běžných škol formou individuální integrace,
- ve speciálních třídách běžných škol formou skupinové integrace,
- ve školách samostatně zřízených pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením.

1.6.1 Individuálně integrované děti a žáci se zdravotním postižením

Děti se zdravotním postižením navštěvují v první řadě mateřské a základní školy, kde jsou integrovány do tříd spolu s dětmi a žáky bez zdravotního postižení. V mateřských školách se nejčastěji vykazují žáci s vadami řeči, kteří tvoří každoročně okolo 50 % všech dětí se zdravotním postižením.

Tabulka 34: Struktura podle zdravotního postižení - individuálně integrované děti v mateřských školách všech zřizovatelů (kromě KHK)

		2013/2014	2014/2015
Mentální postižení		6	12
z toho	středně těžké	1	4
	těžké	0	0
Sluchové postižení		5	5
Zrakové postižení		1	9
Vady řeči		82	61
Tělesné postižení		11	6
Souběžné postižení více vadami		5	11
Vývojové poruchy		2	9
Autismus		15	18
Celkem		127	131

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013, popř. k 30. 9. 2014.

Mezi žáky se zdravotním postižením integrovanými v třídách běžných základních škol tvoří více než 80% žáci s vývojovými poruchami učení. V soukromých a církevních základních školách tvoří žáci s vývojovými poruchami učení necelých 64 % všech žáků s postižením, je zde však výrazně vyšší podíl žáků s mentálním postižením.

Tabulka 35: Struktura podle zdravotního postižení - individuálně integrovaní žáci v základních školách zřizovaných obcemi

		2013/2014	2014/2015
Mentální postižení		49	68
z toho	středně těžké	4	8
	těžké	0	0
Sluchové postižení		21	21
Zrakové postižení		46	50
Vady řeči		66	92
Tělesné postižení		53	45
Souběžné postižení více vadami		20	16
Vývojové poruchy učení		3287	3301
Vývojové poruchy chování		250	251
Autismus		78	108
Celkem		3 870	3 952

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013, popř. k 30. 9. 2014.

Tabulka 36: Struktura podle zdravotního postižení - individuálně integrovaní žáci v základních školách zřizovaných soukromými osobami a církvemi

		2013/2014	2014/2015
Mentální postižení		16	18
z toho	středně těžké	1	2
	těžké	0	0
Sluchové postižení		3	1
Zrakové postižení		0	0
Vady řeči		2	5
Tělesné postižení		5	5
Souběžné postižení více vadami		5	1
Vývojové poruchy učení		122	110
Vývojové poruchy chování		16	21
Autismus		5	11
Celkem		174	172

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013, popř. k 30. 9. 2014.

Individuálně integrovaní žáci se zdravotním postižením jsou pravidelně vykazováni i ve středních školách. Podobně jako v obecních základních školách jsou to téměř z 90 % žáci s vývojovými poruchami učení.

Tabulka 37: Struktura podle zdravotního postižení - individuálně integrovaní žáci v běžných třídách středních škol všech zřizovatelů

		2013/2014	2014/2015
Mentální postižení		4	3
z toho	středně těžké	0	0
	těžké	0	0
Sluchové postižení		10	8
Zrakové postižení		6	5
Vady řeči		1	2
Tělesné postižení		16	16
Souběžné postižení více vadami		4	4
Vývojové poruchy učení – nižší st. gymnázia		17	27
Vývojové poruchy učení – ostatní SŠ		474	526
Vývojové poruchy chování – nižší st. gymnázia		1	0
Vývojové poruchy chování – ostatní SŠ		7	11
Autismus		2	4
Celkem		542	606

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013, popř. k 30. 9. 2014.

I při poklesu celkového počtu žáků středních škol se počet individuálně integrovaných zvýšil a ve školním roce 2014/2015 tvořil 2,6 % všech žáků středních škol vzdělávajících se v denní formě.

1.6.2 Skupinově integrované děti a žáci se zdravotním postižením

V mateřských školách se podle potřeby zřizují speciální třídy, v kterých jsou vzdělávány děti se zdravotním postižením. V předškolním věku je takto vzděláváno nejvíce dětí s vadami řeči a s postižením více vadami. Zahrnujeme sem i třídy speciálních mateřských škol.

Speciální třídy při základních školách jsou nejčastěji zřizovány pro žáky s vývojovými poruchami učení a pro žáky s mentálním postižením, nezanedbatelný je i počet žáků se souběžným postižením více vadami.

Tabulka 38: Struktura podle zdravotního postižení - děti ve speciálních třídách mateřských škol všech zřizovatelů

		2013/2014	2014/2015
Mentální postižení		26	28
z toho	středně těžké	8	9
	těžké	0	0
Sluchové postižení		6	12
Zrakové postižení		60	58
Vady řeči		443	433
Tělesné postižení		11	5
Souběžné postižení více vadami		69	70
Vývojové poruchy		12	21
Autismus		46	54
Celkem		673	681

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013, popř. k 30. 9. 2014.

Tabulka 39: Struktura podle zdravotního postižení - žáci ve speciálních třídách základních škol všech zřizovatelů (kromě KHK)

		2013/2014	2014/2015
Mentální postižení		129	128
z toho	středně těžké	12	21
	těžké	3	5
Sluchové postižení		1	0
Zrakové postižení		21	15
Vady řeči		14	16
Tělesné postižení		4	6
Souběžné postižení více vadami		84	84
Vývojové poruchy učení		201	164
Vývojové poruchy chování		33	20
Autismus		50	50
Celkem		537	483

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013, popř. k 30. 9. 2014.

1.6.3 Školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Kraj má dle školského zákona povinnost zajistit vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním. KHK byl ve školním roce 2014/2015 zřizovatelem 23 základních škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, z nichž dvě jsou samostatnými školami při zdravotnických zařízeních. V sedmi školách byli vzděláváni i žáci v oborech středního vzdělání. Pro žáky se zdravotním postižením dále KHK zřizoval dvě samostatné střední školy a jednu speciální mateřskou školu. Dvě základní a jedna mateřská škola jsou součástí organizací, které mají i školské zařízení pro výkon ústavní výchovy.

Dále KHK zřizoval **pět samostatných školských zařízení pro výkon ústavní výchovy – dětských domovů**.

Při kraje zřizovaných organizacích bylo aktivních 8 mateřských škol, které jsou součástí speciálních základních škol, 2 mateřské školy při zdravotnických zařízeních a jedna mateřská škola při dětském domově. Kraj zřizuje i jednu samostatnou speciální mateřskou školu v Trutnově. Nejvíce postižení se vyskytovalo v oblasti vad řeči a kombinovaných vad. Významné postavení zaujímal speciální mateřské školy pro děti se zrakovým a sluchovým postižením v Hradci Králové.

Tabulka 40: Struktura žáků speciálních mateřských škol zřizovaných KHK podle zdravotního postižení

		2013/2014	2014/2015
Mentální postižení		15	15
z toho	středně těžké	4	3
	těžké	0	0
	hluboké	0	0
Sluchové postižení		4	8
Zrakové postižení		45	42
Vady řeči		183	182
Tělesné postižení		6	1
Souběžné postižení více vadami		21	19
Vývojové poruchy		5	8
Autismus		30	36
Celkem		309	311

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013, popř. k 30. 9. 2014.

KHK zřizuje speciální základní školy buď jako samostatné příspěvkové organizace, nebo jako součást organizací, které vykonávají také činnost střední školy. Vlivem zpřísnění diagnostiky a demografického vývoje nadále dochází k úbytku žáků s lehkým mentálním postižením, čímž klesá i celkový počet žáků ve speciálních školách.

Školy jsou nejvíce zaměřeny na vzdělávání žáků s mentálním postižením. V Hradci Králové má kraj školu pro žáky se sluchovým postižením a pro žáky s vadami řeči, která přijímá žáky z celé republiky. Dosah za hranice kraje má i základní škola logopedická v Choustníkově Hradišti.

Tabulka 41: Struktura žáků speciálních základních škol zřizovaných KHK podle zdravotního postižení

		2013/2014	2014/2015
Mentální postižení		827	797
z toho	středně těžké	123	135
	těžké	30	24
	hluboké	1	1
Sluchové postižení		29	31
Zrakové postižení		0	2
Vady řeči		106	116
Tělesné postižení		2	1
Souběžné postižení více vadami		144	120
Vývojové poruchy učení		54	59
Vývojové poruchy chování		31	48
Autismus		102	120
Celkem		1 295	1 294

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013, popř. k 30. 9. 2014.

Tabulka 42: Struktura žáků speciálních základních škol zřizovaných jiným zřizovatelem (soukromé a církevní školy) podle zdravotního postižení

		2013/2014	2014/2015
Mentální postižení		26	31
z toho	středně těžké	8	14
	těžké	2	5
	hluboké	1	0
Sluchové postižení		0	0
Zrakové postižení		0	0
Vady řeči		4	6
Tělesné postižení		3	5
Souběžné postižení více vadami		70	70
Vývojové poruchy učení		14	8
Vývojové poruchy chování		0	1
Autismus		36	38
Celkem		153	159

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013, popř. k 30. 9. 2014.

Z tabulek vyplývá, že mírně klesá počet žáků s mentálním postižením v základních školách zřizovaných krajem, naopak stoupá počet žáků s diagnostikovanými vadami řeči a se souběžným postižením více vadami.

KHK zřizuje i střední školy pro žáky se zdravotním postižením. V každém okrese je jedna škola, která zajišťuje pokračování vzdělávání žáků ze speciálních základních škol v dvouletých a tříletých učebních oborech typu „E“. Kraj dále zřizuje střední školu pro žáky s vadami sluchu v Hradci Králové a disponuje také solidní sítí praktických škol, tedy škol pro absolventy základních škol praktických a základních škol speciálních se středně těžkým a těžkým mentálním postižením.

Tabulka 43: Struktura žáků speciálních středních škol podle zdravotního postižení

		2013/2014	2014/2015
Mentální postižení		580	590
z toho	středně těžké	73	78
	těžké	1	2
Sluchové postižení		67	65
Zrakové postižení		4	6
Vady řeči		3	4
Tělesné postižení		5	4
Souběžné postižení více vadami		54	39
Vývojové poruchy učení		205	180
Vývojové poruchy chování		16	16
Autismus		26	25
Celkem		960	929
z celku v soukromých školách		15	18
z celku v církevních školách		0	5

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013, popř. k 30. 9. 2014.

Ve středních školách samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením se neprojevuje trend snižování počtu žáků s lehkým mentálním postižením, jichž meziročně přibýlo 1,7 %. Počet žáků středních škol s vývojovými poruchami učení klesl o 13,9 %. Od školního roku 2014/2015 vznikla nově speciální třída pro žáky se zdravotním postižením i ve střední škole zřizované církví.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhalo v souladu s vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů, a zejména v souladu se vzdělávacími potřebami žáků.

1.6.4 Vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných

Vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných probíhalo na jednotlivých základních a středních školách podle jejich profilace. Nadaní žáci měli možnost vzdělávání ve třídách s rozšířenou výukou některých předmětů. Počty žáků s rozšířenou výukou se nevykazují. Za mimořádně nadané se považují i žáci, kteří byli přeřazeni do vyššího ročníku (na základě

vykonané zkoušky) bez absolvování předchozího ročníku. Ve školním roce 2014/2015 mělo individuální vzdělávací plán pro mimořádně nadané 23 žáků základních škol, 14 žáků středních škol čtyřletého studia s maturitní zkouškou a jedna žákyně šestiletého studia s maturitní zkouškou.

1.7 Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání

1.7.1 Základní umělecké vzdělávání

V základních uměleckých školách (dále ZUŠ) jsou poskytovány základy vzdělání v oboru hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. ZUŠ umožňují vzdělávat mimořádně nadané jedince a odborně je připravit na neprofesionální uměleckou činnost, případně na studium na středních a vysokých školách uměleckého a pedagogického zaměření a na studium na konzervatořích.

Tabulka 44: Počty žáků ZUŠ dle oborů ve školním roce 2013/2014

	Okres	Počet škol	Počet žáků	V oboru				
				tanečním	výtvarném	literárně-dramatickém	hudebním s výukou	
							individuální	kolektivní
Obec	HK	6	4 214	702	1 027	346	2 068	71
	JC	3	1 471	189	289	77	891	25
	NA	7	3 614	526	689	90	2 115	194
	RK	5	2 348	407	412	147	1 165	217
	TU	7	2 681	453	664	70	1 399	95
	Celkem	28	14 328	2 277	3 081	730	7 638	602
Soukr.*	3	857	146	44	0	660	34	
Celkem	31	15 185	2 423	3 125	730	8 298	636	

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013.

* jiná právnická/fyzická osoba

Tabulka 45: Počty žáků ZUŠ dle oborů ve školním roce 2014/2015

	Okres	Počet škol	Počet žáků	V oboru				
				tanečním	výtvarném	literárně dramatickém	hudebním s výukou	
							individuální	kolektivní
Obec	HK	6	4 199	670	959	359	2 142	69
	JC	3	1 520	182	307	72	932	27
	NA	7	3 608	526	662	112	2 200	108
	RK	5	2 429	424	417	139	1 221	228
	TU	7	2 664	459	659	66	1 430	50
	Celkem	28	14 420	2 261	3 004	748	7 925	482
Soukr.*	3	937	169	56	0	681	31	
Celkem	31	15 357	2 430	3 060	748	8 606	513	

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014.

* jiná právnická/fyzická osoba

Z tabulek 44 a 45, které shrnují údaje o počtu žáků ZUŠ dle oborů ve školním roce 2013/2014 a 2014/2015, vyplývá:

- z celkového počtu 31 ZUŠ je 28 škol zřizovaných obcemi a 3 školy jsou soukromé,
- počet všech žáků ZUŠ bez ohledu na zřizovatele vzrostl meziročně o 172,
- nejnavštěvovanějším oborem ZUŠ bez ohledu na zřizovatele byl ve sledovaném školním roce obor hudební s výukou individuální.

1.7.2 Jazykové vzdělávání

Jazykové vzdělávání probíhalo v KHK ve školním roce 2014/2015 kromě výuky v ZŠ, SŠ a v některých MŠ (nepovinně) i v dalších 4 zařízeních. Dvě jazykové školy jsou součástí právnických osob vykonávajících činnost střední školy, popř. vyšší odborné školy. V Obchodní akademii, Střední odborné škole a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, Hradec Králové (zřizovatel KHK) probíhalo vzdělávání anglického jazyka v jednom základním a v pěti středních kurzech. Jednoletý pomaturitní kurz nebyl otevřen. V Obchodní akademii, Střední pedagogické škole, Vyšší odborné škole cestovního ruchu a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, s. r. o. (zřizovatel fyzická osoba) probíhal jeden přípravný jazykový kurz ke státní jazykové zkoušce z anglického jazyka.

Jednoleté pomaturitní kurzy anglického jazyka probíhaly ve dvou soukromých zařízeních v KHK, v obou těchto zařízeních probíhaly pomaturitní kurzy anglického jazyka. V jednom z nich probíhal kurz střední a v druhém základní, střední i tzv. ostatní, což se rozumí kurz např. konverzační, speciální nebo přípravný ke státní jazykové zkoušce.

Jazykové vzdělávání probíhalo v rámci vzdělávání dospělých i v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Jazykové vzdělávání pro pedagogické pracovníky je zaměřeno

nejen na samotné získávání jazykových kompetencí, ale i na osvojení nových metod práce a seznamování s netradičními didaktickými pomůckami.

1.7.3 Zájmové vzdělávání

Soutěže a přehlídky vyhlašované MŠMT a spoluorganizované Královéhradeckým krajem

KÚ KHK byl příjemcem dotace z Rozvojového programu MŠMT – Podpora okresních a krajských kol soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání pro školní rok 2014/2015. MŠMT každoročně zveřejňuje ve Věstníku MŠMT seznam cca 150 celostátních soutěží.

Rozdělení soutěží dle zaměření:

- Předmětové soutěže – přírodovědné, technické apod.
- Umělecké soutěže – soutěže ZUŠ, konzervatoří, výtvarné soutěže apod.
- Sportovní soutěže – soutěže publikované ve Věstníku MŠMT a organizované AŠSK.

Na okresní a krajská kola soutěží a přehlídek bylo KÚ z MŠMT přiděleno celkem 1 373 000,- Kč. Organizací soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT a spoluorganizovaných KHK je od 1. 1. 2012 pověřeno Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje.

Předmětové soutěže: 63 typů soutěží v okresních kolech/ 171 kategorií
16 typů soutěží v krajských kolech/ 57 kategorií

Ve všech okresech (poprvé i v okrese RK) probíhala okresní kola SOČ v různém počtu oborů. Proběhlo i krajské kolo SOČ ve všech 18 oborech.

Soutěž „Matematický klokan“ – korespondenční soutěž v 6 kategoriích proběhla ve všech okresech s celkovým počtem 16 566 soutěžících.

Tradičně napříč okresy je velmi malý zájem o Konverzační soutěž v NJ a Programování (tato soutěž se koná pouze v okrese HK a RK).

Sportovní soutěže/jarní část 50 okresních kol/ 92 kategorií
9 krajských kol/ 20 kategorií

Umělecké soutěže: 17 okresních kol a 6 krajských kol

Celkový počet soutěžících:

Předmětové soutěže / okresní a krajská kola, vč. Matematického klokana: 20 637

Sportovní soutěže / okresní a krajská kola: 5 095

Umělecké soutěže / okresní a krajská kola: 2 443

Počet porotců / předmětové soutěže:	573
Počet porotců / soutěže ZUŠ:	173
Počet rozhodčích / sportovní soutěže:	428

Počet soutěžících, kteří se účastnili ústředních kol: 44 účastníků předmětových soutěží, (nezapočítání 3 soutěžící Matematického klokan, kteří byli taktéž vyhodnocováni na pozici ústředního kola) a 24 účastníků soutěže SOČ.

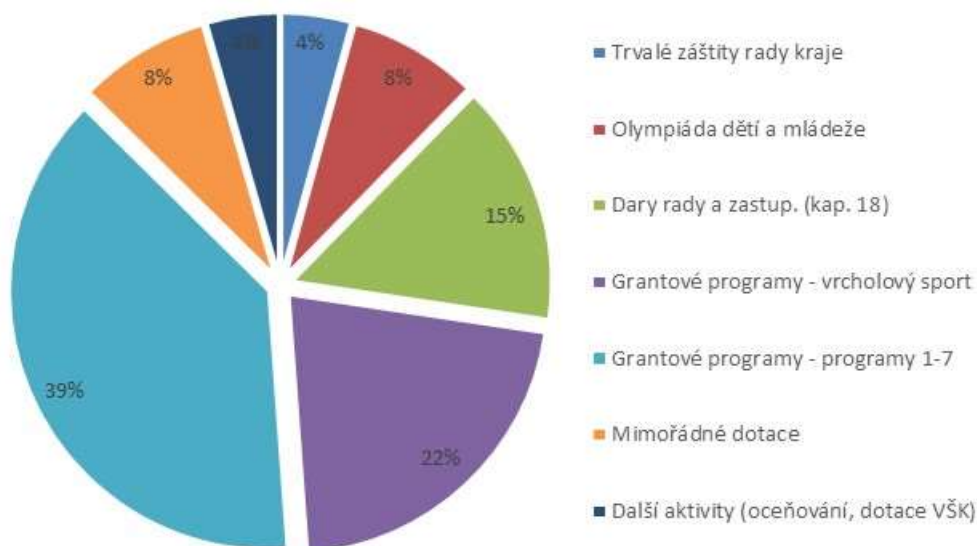
V této oblasti se KHK dále finančně podílí na přípravných seminářích k matematické olympiádě, na soutěžích Karlovarský skřivánek, Kopidlenský kvítek, Přírodovědný klokan. Finanční prostředky jsou též použity na přepravu výtvarných prací a částečnou úhradu dopravy na sportovní soutěže. Představitelé KHK oceňují každoročně vítěze krajských kol soutěží a organizátory těchto soutěží. V roce 2015 bylo oceněno celkem 77 žáků, z toho 6 zvítězilo ve více kategoriích a 4 žáci zvítězili v ústředních kolech. Vítězům soutěží předal hejtman kraje dárky v podobě poukázek na odběr zboží v prodejnách Husky cz, s.r.o. Věcný dar získalo i 27 organizátorů soutěží. Na zabezpečení organizace soutěží a regionálních aktivit NNO ŠZ DVPP včetně další výše zmíněné podpory KHK vyčlenil částku 2 150 000,- Kč.

1.7.4 Tělovýchova a sport

Jednou z oblastí činnosti odboru školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje je oblast sportu a volného času dětí a mládeže. Stěžejními aktivitami řešenými v této oblasti v roce 2015 byly zejména aktivity stanovené Záměrem rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji (dále jen Záměr rozvoje sportu a VČA), který byl schválen Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje 4. 11. 2013. KHK připravil výpravy kraje na Olympiády dětí a mládeže, spolupracoval s krajskými a okresními subjekty v oblasti sportu, proběhlo hodnocení projektů předložených v rámci dotačních programů kraje vyhlášených na rok 2015, kraj realizoval slavnostní ocenění v rámci I. ročníku Oceňování dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží "Zlatá koruna Královéhradeckého kraje" a zajistil aktivity výboru pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva KHK. V první polovině roku bylo, v rámci tzv. „trvalých záštít rady kraje“, finančně podpořeno 6 tradiční významných mezinárodních sportovních akcí s dlouholetou tradicí, které se každoročně konají na území Královéhradeckého kraje. Podpora těchto akcí byla v roce 2015 zvýšena a dosáhla částky 1 000 000,- Kč. Na konci roku proběhlo vyhlášení II. ročníku Oceňování dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží "Zlatá koruna Královéhradeckého kraje". V průběhu roku byla, na základě usnesení Zastupitelstva Královéhradeckého kraje, realizována finanční podpora významným projektům a subjektům z oblasti sportu v celkové výši 1 907 000,- Kč (např. podpora pořádání 19. ročníku mezinárodního etapového závodu psích spřežení Šediváčekův long 2015, Poháru Josefa Masopusta 2015, Mezinárodního mistrovství ČR v alpských disciplínách 2015, Mistrovství České republiky mladšího žactva ve stolním tenise 2015 a dalších). KHK také spolupracoval s Českým olympijským výborem na podpoře sportovních

klubů pracujících s dětmi a mládeží z finančních prostředků získaných od loterijních společností.

Graf 1: Podpora sportu z rozpočtu KHK v roce 2015 - podíl jednotlivých oblastí.

Olympiády dětí a mládeže České republiky

V prvním pololetí roku 2015 vrcholila příprava krajské výpravy na Hry VII. letní olympiády dětí a mládeže České republiky 2015. KHK zajistil ubytování a stravování členů krajské výpravy, společné reprezentační oblečení a vybavení, dopravu a dresy. VII. ročník letní ODM se uskutečnil v Plzeňském kraji. Výpravu Královéhradeckého kraje na této významné celorepublikové akci reprezentovala 179členná výprava. Výprava Královéhradeckého kraje odjela z Plzně celkem s 3 zlatými, 6 stříbrnými a 4 bronzovými medailemi. V celkovém bodování krajů získala naše reprezentace 11. místo.

Spolupráce se Všesportovním kolegiem KHK a krajskými sportovními svazy

Nedílnou součástí práce odboru školství KÚ KHK je také spolupráce s významnými subjekty působícími v kraji v oblasti sportu a tělovýchovy. Jedním z hlavních partnerů na krajské úrovni je Všesportovní kolegium Královéhradeckého kraje. Činnost Všesportovního kolegia KHK a jednotlivých krajských sportovních asociací byla také finančně podpořena z rozpočtu kraje prostřednictvím neprogramových – individuálních dotací. Výše této podpory z krajského rozpočtu dosáhla částky 879 000,- Kč. Odbor školství KÚ KHK v roce 2015 spolupracoval také s Královéhradeckým krajským sdružením ČUS a zejména s krajskými sportovními svazy, se kterými probíhala úzká spolupráce na přípravě účasti výpravy kraje na Hry VII. letní olympiády dětí a mládeže České republiky 2015.

Výbor pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva KHK

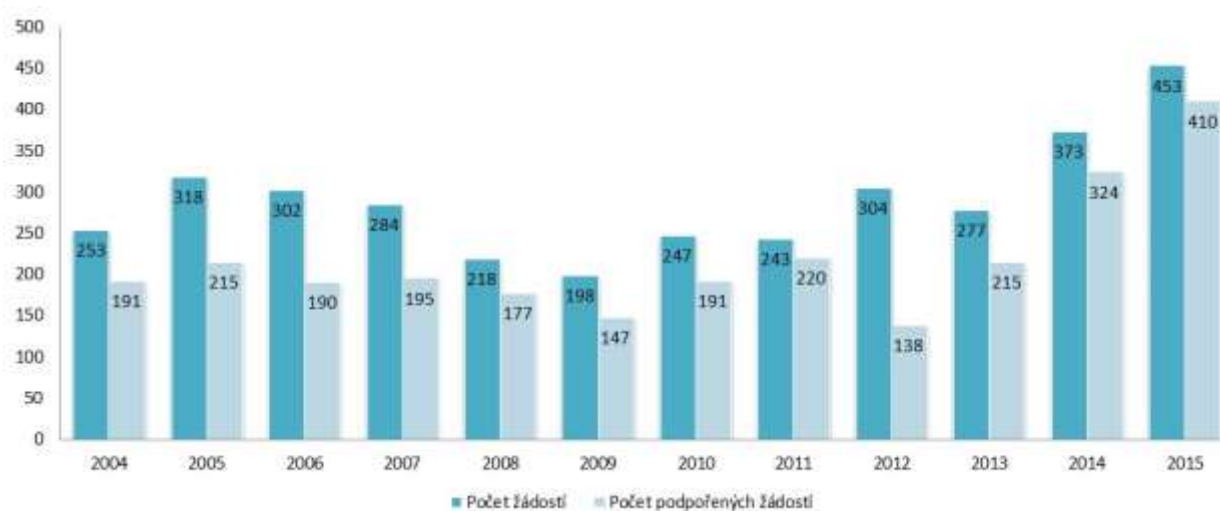
V roce 2015 pokračovala činnost výboru pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity. Výbor projednával veškeré materiály týkající se problematiky práce s dětmi a mládeží, tělovýchovy a sportu. Výčet problematik je obsažen v zápisech z jednání výboru, které jsou od roku 2009 zveřejňovány na webových stránkách KHK.

Dotace KHK v oblasti tělovýchovy a sportu

V roce 2015 Královéhradecký kraj vyčlenil na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti tělovýchovy a sportu prostřednictvím programových dotací ze svého rozpočtu částku 11 845 000,- Kč. Podpora těchto programů byla v roce 2015 proti roku 2014 zvýšena o 3 218 000,- Kč a byla nejvyšší od roku 2014. Kromě těchto finančních prostředků z rozpočtu kraje byla sportovním klubům poskytnuta dotace ve výši 2 176 000,- Kč z finančních prostředků získaných od loterijních společností obdržných od Českého olympijského výboru. I v roce 2015 byl vyhlášen dotační program na „pohybovou gramotnost“. V programu na podporu pohybové gramotnosti bylo podáno 59 projektů a podpořeno 43 žádostí.

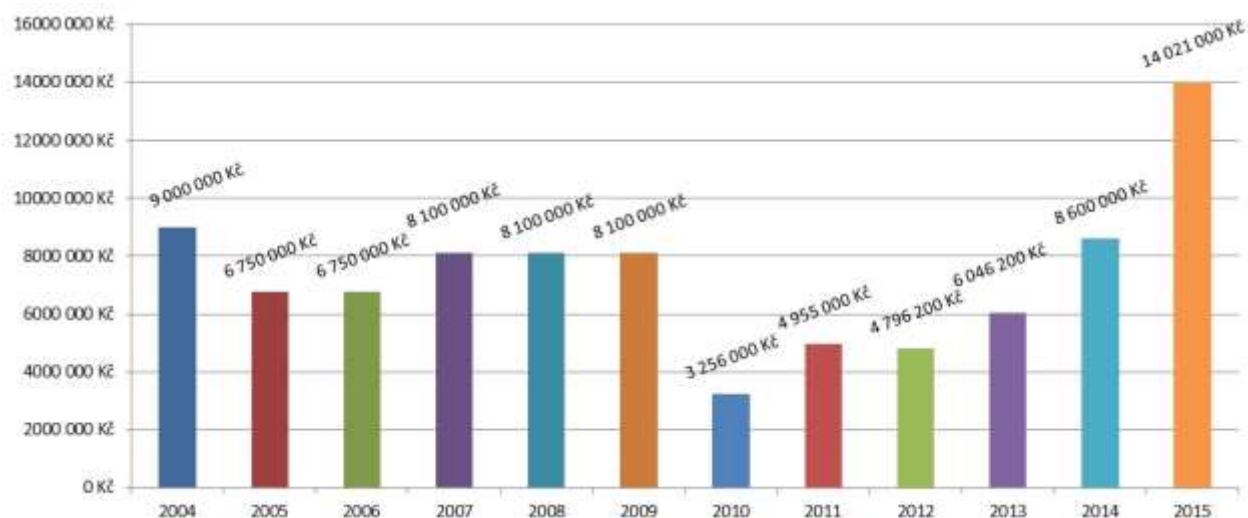
Celkově bylo v oblasti tělovýchovy a sportu v roce 2015 vyhodnoceno 453 předložených projektů. Orgány Královéhradeckého kraje schválily podpoření 410 žádostí v 8 vyhlášených programech.

Graf 2: Počty žádostí v programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2015 v oblasti tělovýchovy a sportu.

Zdroj: OŠ KÚ

Graf 3: Výše podpory v programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2015 v oblasti tělovýchovy a sportu.

Zdroj: OŠ KÚ

Tabulka 46: Základní údaje o dotačních programech KHK v oblasti tělovýchovy a sportu vyhlášených na rok 2015.

Prog.	Název programu	Počet podaných projektů	Počet podpořených projektů	Přidělená dotace v Kč
15SPT01	Pohybová gramotnost	59	43	950 600
15SPT02	Pořádání významných sportovních akcí mládeže	88	75	1 167 400
15SPT03	Pořádání masových tělovýchovných a sportovních akcí typu "sport pro všechny"	44	42	814 000
15SPT04	Činnost sportovních středisek, sportovních center mládeže a středních škol s rozšířenou sportovní činností	37	37	802 000
15SPT05	Podpora krajských reprezentačních výběrů mládeže a reprezentace na republikových, evropských a celosvětových soutěžích	34	33	614 000
15SPT06	Celoroční pravidelná činnost mládeže a osob se zdravotním postižením	126	122	4 517 000
15SPT07	Vzdělávání trenérů, rozhodčích a cvičitelů	9	7	136 000
15SPT08	Podpora vrcholového a výkonnostního sportu	56	51	5 020 000
	Celkem	453	410	14 021 000

Zdroj: ORRGD KÚ

V roce 2015 došlo ke zvýšení počtu podaných žádostí proti roku 2014 o 80 žádostí, které bylo způsobeno také vyhlášením II. kola programu č. 15SPT06 – Celoroční pravidelná sportovní činnost mládeže a osob se zdravotním postižením. Celkový rozpočet podaných projektů dosáhl částky přesahující 171 mil. Kč.

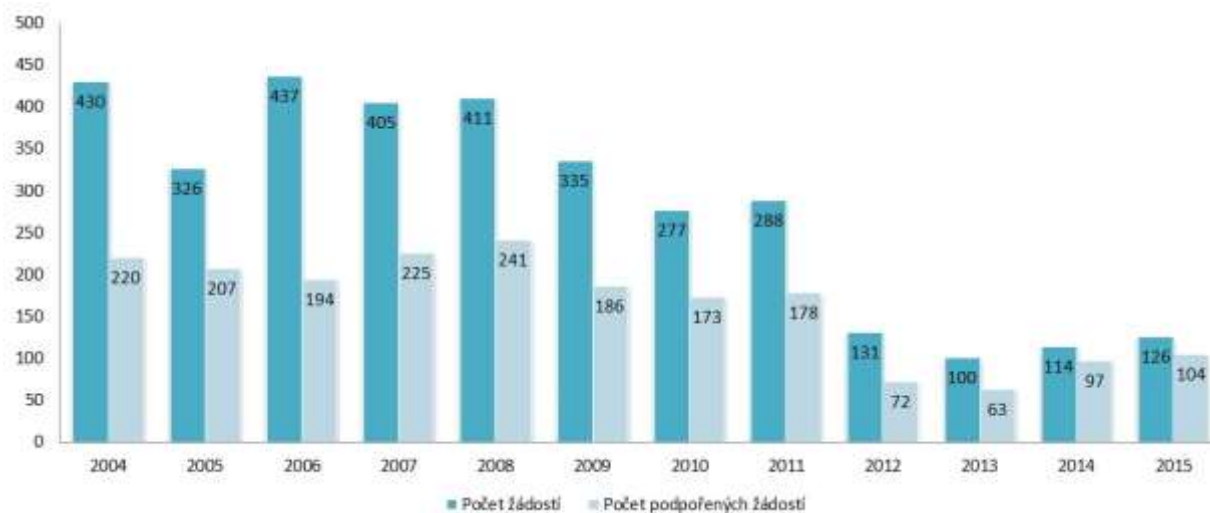
V souladu s novelou zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů poskytoval KHK v průběhu roku 2015 neprogramové – individuální dotace na podporu aktivit v oblasti sportu a volnočasových aktivit. Podporovány byly žádosti na pořádání sportovních akcí, reprezentaci kraje, sportovní vybavení, opravy vybavení sportovišť apod. Podpora těchto žádostí v roce 2015 dosáhla celkem 1 907 000,- Kč.

1.7.5 Děti a mládež – volný čas

Jednou z dlouhodobých priorit Královéhradeckého kraje je rozvoj volnočasových aktivit. Tato priorita je realizována zejména prostřednictvím finanční podpory subjektů působících v této oblasti, a to každoročně vyhlášenými dotačními programy KHK. V roce 2015 KHK vyčlenil na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti práce s dětmi a mládeží prostřednictvím programových dotací ze svého rozpočtu částku 3 751 000,- Kč. Celkově bylo v roce 2015 v oblasti volnočasových aktivit podáno 126 žádostí. Zastupitelstvo KHK schválilo podpoření 97 projektů v 6 vyhlášených programech.

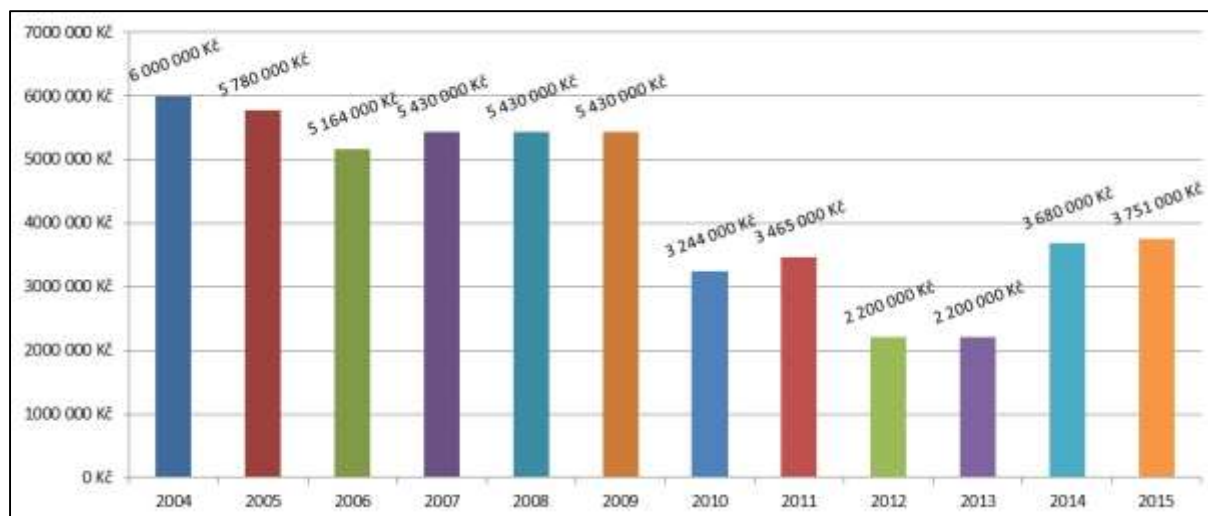
V roce 2015 došlo k mírnému navýšení počtu žádostí (o 12 žádostí) a zvýšení celkového rozpočtu předložených projektů o necelých 4 mil. Kč. Žadatelé v oblasti volného času podali projekty, jejichž celkový rozpočet přesáhl částku 28 mil. Kč.

Graf 4: Počty žádostí v programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2015 v oblasti volnočasových aktivit

Zdroj: OŠ KÚ

Graf 5: Výše podpory v programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2015 v oblasti volnočasových aktivit.

Zdroj: OŠ KÚ

Tabulka 47: Základní údaje o dotačních programech KHK v oblasti práce s dětmi a mládeží vyhlášených na rok 2015.

Prog.	Název programu	Počet projektů	Počet podpořených projektů	Přidělená dotace v Kč
15SMR01	Podpora celoroční činnosti místních organizací	43	41	860 000
15SMR02	Akce pro děti a mládež ve volném čase	35	25	396 000
15SMR03	Podpora celoroční činnosti organizací dětí a mládeže s regionální působností	4	4	1 120 000
15SMR04	Podpora celoroční činnosti organizací pracujících s dětmi a mládeží s regionální působností	6	5	275 000
15SMR05	Mezinárodní spolupráce dětí a mládeže	22	20	500 000
15SMR06	Rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení využívaných pro volný čas dětí a mládeže	16	9	600 000
Celkem		126	104	3 751 000

Zdroj: ORRGD KÚ

1.7.6 Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi

Nestátní neziskové organizace (dále jen NNO) jsou významným prvkem v systému práce s dětmi a mládeží. Královéhradecký kraj jejich činnost dlouhodobě podporuje zejména pravidelně vyhlášenými dotačními programy, ale i dalšími aktivitami (např. oceňováním dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží). V roce 2015 pokračovala také pravidelná spolupráce s odborem pro mládež Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. V druhé polovině roku 2015 reagoval KHK na vyhlášení nového dotačního programu MŠMT ČR „Naplnění Koncepce podpory mládeže na krajské úrovni“ a podal do tohoto

programu žádost o dotaci na podporu práce s dětmi a mládeží na krajské úrovni. V listopadu 2015 byly ve spolupráci s dalšími partnery organizačně podpořeny dvě významné celostátní konference: Celostátní konference pracovníků domovů mládeže a Celostátní konference pracovníků školních družin. Finanční podpora kraje v roce 2015 směřovala, prostřednictvím dotačních programů, např. na činnost krajských organizací, podporu pořádání dětských táborů i dalších akcí pro děti a mládež, celoroční činnost a materiální vybavení NNO, mezinárodní výměny dětí a mládeže a další aktivity. V březnu 2015 bylo realizováno slavnostní oceňování dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží v KHK „Zlatá koruna Královéhradeckého kraje“. Z 57 nominovaných ocenila rada kraje 15 vybraných dobrovolníků.

1.8 Poradenské služby

Poradenské služby se řídí vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Do systému poradenských služeb v KHK patří podle platných předpisů

- školská poradenská zařízení (dále také jen „ŠPZ“), mezi která patří pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogická centra a střediska výchovné péče,
- školní poradenská pracoviště, která poskytují poradenské služby výchovných poradců, školních metodiků prevence, a pokud je to možné, i služby školního psychologa a školního speciálního pedagoga.

Pedagogicko-psychologická poradna Královéhradeckého kraje má územní pracoviště v každém okresním městě.

Poradenské služby jsou zaměřené na prevenci a řešení výukových a výchovných obtíží, sociálně patologických jevů, na vytváření vhodných podmínek, forem a způsobů práce s žáky nadanými a mimořádně nadanými, na zmírňování důsledků zdravotního postižení žáků ve speciálních školách, na integraci žáků se zdravotním postižením a se specifickými poruchami učení a chování a na kariérové poradenství. Úkolem poradenských služeb byla i integrace žáků-cizinců ve školách, prevence projevů rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou kulturní a etnické odlišnosti. Dalším úkolem bylo rozvíjení psychologických a speciálně pedagogických znalostí a profesních dovedností pedagogických pracovníků škol a školských zařízení.

Na území KHK je šest **speciálně pedagogických center** (SPC), čtyři pracoviště **střediska výchovné péče** (SVP) a poradenské služby ve školách.

SPC, která jsou součástí škol zřizovaných KHK:

- SPC pro mentálně postižené, Hradec Králové, Hradecká 1231,
- SPC pro děti s vadami sluchu a řeči, Hradec Králové, Štefánikova 549 a SPC pro zrakově postižené, Hradec Králové, Šimkova 879,
- SPC pro mentálně postižené a pro vady řeči, Náchod, Smiřických 1237,
- SPC pro mentálně postižené, poruchy autistického spektra a pro vady řeči, Trutnov, Lesnická 8.

SPC při školách jiných zřizovatelů:

- SPC pro tělesně postižené, Janské Lázně, Obchodní 282,
- SPC pro tělesně postižené a kombinované vady, Hradec Králové, Hrubínova 1458.

Poradenské služby ve školách poskytovali výchovní poradci a školní preventisté rizikového chování ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky škol, případně i školní psychologové a školní speciální pedagogové. Ve sledovaném školním roce pokračoval projekt ESF, který umožnil zřídit pracovní místa školního psychologa a školního speciálního pedagoga na základních školách zřizovaných obcemi. Výchovní poradci na školách jsou v kontaktu s jednotlivými úřady práce a okresními pracovišti pedagogicko-psychologické poradny, s kterými pravidelně spolupracují v problematice kariérového poradenství.

Středisko výchovné péče je organizačně součástí Dětského diagnostického ústavu, střediska výchovné péče, základní školy a školní jídelny, Hradec Králové, Říčařova 277 (REDIZO 600 029 611), který zřizuje MŠMT. Jde o zařízení pro děti a mládež s projevy problémového chování. Na území KHK se nachází čtyři pracoviště střediska výchovné péče, dvě v Hradci Králové, jedno v Náchodě a jedno v Trutnově. Jednotlivá pracoviště SVP poskytují služby ambulantní, v Hradci Králové i služby pobytové.

Jednotlivá pracoviště nabízejí všestrannou preventivně výchovnou péči dětem a mládeži s negativními jevy chování, u nichž ještě nejsou důvody pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy ve speciálních výchovných zařízeních. Jsou koncipována buď jako internátní pobytová výchovná zařízení nebo zařízení, která poskytují ambulantní péči i poradenské služby. Koncepce činnosti těchto pracovišť vychází z terapeutické pomoci postavené na respektování charakteristických rysů osobnosti problémových jedinců. Ve většině případů se úzce spolupracuje s rodiči a také s kmenovou školou dítěte.

1.9 Školská zařízení

1.9.1 Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Ve školním roce 2014/2015 se pedagogičtí i někteří nepedagogičtí pracovníci všech typů škol a školských zařízení zúčastnili značného množství vzdělávacích akcí, které nabízely především Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje a Národní institut pro další vzdělávání zřizovaný MŠMT. Obě tyto instituce se snaží poskytovat školám a školským zařízením co nejkvalitnější servis a širokou škálu vzdělávacích aktivit. Vedle těchto dvou organizací nabízejí další vzdělávání komerční vzdělávací instituce a vysoké školy, kde si pracovníci škol a školských zařízení doplňovali nebo zvyšovali potřebnou kvalifikaci.

1.9.2 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání vytvářela podmínky pro aktivní trávení volného času, pro rozvoj vzdělávání a zájmů, pro realizaci dětí a mládeže, pro činnost relaxační a rekreační. Jejich nejpočetnější cílovou skupinou jsou děti a mládež. Ve své činnosti pravidelné i příležitostné pracovala tato zařízení s dětmi a žáky různého věku, s dětmi a žáky nadanými, ze sociálně znevýhodněného prostředí, s dětmi a žáky zdravotně postiženými. Vedle výše uvedených činností se rovněž zabývala prevencí rizikového chování a spolu s rodinou a školou se podílela na výchově a rozvoji dětí a mládeže.

1.9.3 Střediska volného času

Střediska volného času (dále též SVČ) Královéhradecký kraj nezřizuje. Ve školním roce 2014/2015 v kraji vykonávalo činnost 24 středisek zřizovaných obcemi, 1 církví a 1 jinou fyzickou či právnickou osobou. Střediska se zabývala nejen činností zájmovou, ale též poskytovala metodickou a odbornou pomoc účastníkům, školám a školským zařízením. Akcí pořádaných SVČ se mohou účastnit nejen děti, žáci a studenti, ale také zákonní zástupci nezletilých účastníků, pracovníci škol a školských zařízení, popřípadě další osoby.

Tabulka 48: Střediska volného času (domy dětí a mládeže, stanice zájmové činnosti) podle zřizovatelů ve školním roce 2013/2014

	Počet zařízení**	Pravidelná činnost		Příležitostná činnost		Táborová činnost	
		Počet útvarů	Počet účastníků	Počet akcí	Počet účastníků	Počet táborů	Počet účastníků
Obec	24	1 524	16 457	3 591	224 185	87	2 776
Soukr.*	1	1	12	0	0	0	0
Církev	1	56	614	7	212	2	92
Celkem	26	1 581	17 083	3 598	224 397	89	2 868

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2013 a 31. 10. 2014.

* jiná právnická nebo fyzická osoba

** včetně právních subjektů vykonávajících zároveň činnost základní školy

Tabulka 49: Střediska volného času (domy dětí a mládeže, stanice zájmové činnosti) podle zřizovatelů ve školním roce 2014/2015

	Počet zařízení**	Pravidelná činnost		Příležitostná činnost		Táborová činnost	
		Počet útvarů	Počet účastníků	Počet akcí	Počet účastníků	Počet táborů	Počet účastníků
Obec	24	1 615	17 512	3 710	191 317	82	2 717
Soukr.*	1	1	9	0	0	0	0
Církev	1	80	808	18	350	2	87
Celkem	26	1 696	18 329	3 728	191 667	84	2 804

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2014 a 31. 10. 2015.

* jiná právnická nebo fyzická osoba

** včetně právních subjektů vykonávajících zároveň činnost základní školy

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- ve sledovaném období došlo při nezměněném počtu SVČ k posílení pravidelné a poklesu příležitostné i táborevé činnosti:
 - počet útvarů i účastníků pravidelných činností se zvýšil o 7,3 %,
 - počet akcí v příležitostné činnosti vzrostl o 3,6 %, počet účastníků těchto akcí ovšem zároveň o 14,6 % klesl,
 - počet táborů se snížil o 5,6 %, počet jejich účastníků klesl o 2,2 %.

1.9.4 Školní družiny a školní kluby

Školní družiny jsou přednostně určeny žákům 1. stupně základní školy a lze do nich přijímat rovněž děti z přípravných tříd základních škol a tříd přípravného stupně základních škol speciálních. Školní kluby jsou přednostně určeny žákům 2. stupně ZŠ a nižšího stupně víceletých gymnázií či konzervatoří. Žák může být zapsán buď do školní družiny, anebo školního klubu – nikoliv zároveň. Zájmové vzdělávání poskytují tato školská zařízení většinou ve dnech školního vyučování, ale připravují i akce víkendové a prázdninové.

Tabulka 50: Školní družiny ve školním roce 2013/2014

	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	zájm. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	228	14 944	441	5 924	1 851	69 692	35	1 495	3	89
Soukr*	7	337	21	147	38	849	0	0	0	0
Církev	5	220	4	19	13	348	0	0	0	0
Kraj	19	426	67	458	147	2 057	0	0	0	0
Celkem	259	15 927	533	6 548	2 049	72 946	35	1 495	3	89

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2013 a 31. 10. 2014.

* jiná právnická/fyzická osoba

Tabulka 51: Školní družiny ve školním roce 2014/2015

	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	zájm. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	229	15 410	488	7 060	1 855	67 513	36	1 412	2	84
Soukr*	8	358	39	237	54	1 057	0	0	0	0
Církev	5	263	3	20	19	1 238	0	0	0	0
Kraj	19	396	50	361	155	2 332	1	13	0	0
Celkem	261	16 427	580	7 678	2 083	72 140	37	1 425	2	84

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2014 a 31. 10. 2015.

* jiná právnická/fyzická osoba

Tabulka 52: Školní kluby ve školním roce 2013/2014

	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	zájm. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	17	1 185	99	1 262	148	5 973	20	391	8	242
Soukr*	3	114	3	19	9	147	2	108	0	0
Církev	2	446	44	307	5	250	0	0	0	0
Kraj	2	28	2	22	43	452	0	0	0	0
Celkem	24	1 773	148	1 610	205	6 822	22	499	8	242

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2013 a 31. 10. 2014.

* jiná právnická/fyzická osoba

Tabulka 53: Školní kluby ve školním roce 2014/2015

	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	zájm. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	17	1 382	103	1 332	152	5 378	21	414	6	225
Soukr*	3	140	18	33	0	0	2	112	0	0
Církev	2	378	0	0	9	242	2	402	0	0
Kraj	2	36	2	30	36	316	0	0	0	0
Celkem	24	1 936	123	1 395	197	5 936	25	928	6	225

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2014 a 31. 10. 2015.

* jiná právnická/fyzická osoba

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- meziroční změna počtu školních družin je způsobena tím, že oproti roku předchozímu byla do školského rejstříku po období neaktivity znovu zařazena základní škola v Adršpachu a nově byla zřízena soukromá základní škola speciální v Neratově,
- zájem o služby poskytované školními družinami se v letech 2013/2014 a 2014/2015 vyvíjel následovně:
 - v rámci pravidelné činnosti vzrostl počet zapsaných k pravidelné docházce o 3,1 % a počet účastníků zájmových útvarů o 8,8 %,
 - o 1,1 % se snížil počet účastníků příležitostných akcí při současném zvýšení počtu konaných akcí o 1,7 %,
 - počty účastníků pobytových akcí klesly o 4,7 % u pobytových akcí do 5 dnů a 5,6 % v případě pobytových akcí nad 5 dnů.
- zájem o služby poskytované školními kluby se v letech 2013/2014 a 2014/2015 vyvíjel takto:
 - v pravidelné činnosti vzrostl o 9,2 % počet zapsaných účastníků k pravidelné docházce a snížil se počet účastníků zájmových útvarů o 13,4 %,
 - počet účastníků příležitostných akcí klesl o 13 %,
 - počet účastníků pobytových akcí do 5 dnů se zvýšil o 86 % (důvodem vysokého procenta byly dvě realizované akce školního klubu při církevní základní škole), pobytových akcí nad 5 dnů se zúčastnilo o 7 % účastníků méně.

1.9.5 Zařízení školního stravování

Školní stravování má celospolečenský význam, je nástrojem výživové a potravinové politiky státu.

Školní jídelny zajišťují stravování dětí, žáků a studentů, snaží se rozvíjet zdravý životní styl a správné výživové návyky od útlého dětství a tím předcházet vývoji nevhodných stravovacích zvyklostí, nesprávnému vztahu k jídlu a především zdravotním problémům, které souvisejí s nadváhou a obezitou a vedou v pozdějším věku k případům nemocí srdce, mozkových příhod, cukrovky, rakoviny a dalších civilizačních nemocí.

Zdravý životní styl lze definovat jako kombinaci vyvážené stravy, která zahrnuje nejen dostatek vitamínů, kvalitních bílkovin, vlákniny a dalších důležitých složek výživy v optimálním poměru a množství, ale i fyzickou aktivitu, vše odpovídající věku daného člověka. Životní styl je ovlivňován řadou faktorů. Základním faktorem je jednoznačně rodina, kde dítě vyrůstá a učí se prvním návykům. Dalším neméně důležitým faktorem je společnost a její výchovné působení. Do této oblasti zahrnujeme i vzdělávání a další služby s ním související.

Nadváha a obezita školních dětí má ve světě i u nás stoupající tendenci a proto je nutné, aby škola, která předává dětem a žákům teoretické i praktické informace úzce spolupracovala se školní jídelnou, která může a měla by být místem, kde bude docházet k realizaci, edukaci a úpravě stravovacích návyků.

Většina školních jídelen se snaží připravovat stravu chutnou, vyváženou, esteticky upravenou, aby se strávníci nejen nasýtí, ale byli i motivováni ke zdravému stravování. Ke splnění tohoto nelehkého úkolu pomáhá školním jídelnám stále dokonalejší technologické vybavení, které umožňuje co nejšetrnější úpravu potravin, nové receptury a především kvalifikovaní zaměstnanci, kteří vhodnou sestavou jídelníčků s dostatečným množstvím ovoce, zeleniny, ryb, luštěnin a dalších sledovaných potravin dosahují optimálního plnění výživových dávek za ceny dostupné všem dětem, žákům a studentům.

Tabulka 54: Přehled počtu školních jídelen a strážníků ve struktuře pěti okresů Královéhradeckého kraje ve školním roce 2013/2014

	Okres	Počet		Stravovaných celkem	Z toho pracovníků	Z toho dětí, žáků	Přepočtení pracovníci
		zařízení	pracovišť				
Obec	HK	104	116	20 514	2 017	16 974	293
	JC	71	72	10 680	1 017	8 412	176,7
	NA	86	105	12 856	1 373	10 056	234,9
	RK	67	70	10 042	1 098	7 609	170,3
	TU	82	108	15 407	1 597	12 025	239,6
	Celkem	410	471	69 499	7 102	55 076	1 114,5
Jiná PO/FO	15	16	2 001	272	1 549	30	
Církev	6	7	617	71	543	8,1	
Kraj	51	56	19 959	2 764	13 941	248,2	
Celkem	482	550	92 076	10 209	71 109	1 400,8	

Zdroj: OŠ KÚ

Tabulka 55: Přehled počtu školních jídelen a strážníků ve struktuře pěti okresů Královéhradeckého kraje ve školním roce 2014/2015

	Okres	Počet		Stravovaných celkem	Z toho pracovníků	Z toho dětí, žáků	Přepočtení pracovníci
		zařízení	pracovišť				
Obec	HK	104	117	20 422	2 033	16 980	292,9
	JC	71	72	10 875	1 029	8 653	176,9
	NA	89	109	13 621	1 473	10 702	238,3
	RK	67	71	10 242	1 102	7 733	171,9
	TU	83	109	15 732	1 660	12 199	239,9
	Celkem	414	478	70 892	7 297	56 267	1 119,9
Jiná PO/FO	19	19	1 771	205	1 420	34,9	
Církev	6	7	649	78	565	9,1	
Kraj	52	57	20 117	2 770	14 259	247,4	
Celkem	491	561	93 429	10 350	72 511	1 411,3	

Zdroj: OŠ KÚ

Tabulka 56: Počty zařízení školního stravování bez ohledu na zřizovatele, stravovaných a pracovníků ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015

	2013/2014	2014/2015	Rozdíl	%
Počet zařízení	482	491	9	1,9
Počet pracovišť	550	561	11	2
Stravovaných celkem	92 076	93 429	1 353	1,5
- z toho pracovníků	10 209	10 350	141	1,4
- z toho dětí, žáků	71 109	72 511	1 402	2
Přepočtení pracovníci	1 400,8	1 411,3	10,5	0,7

Zdroj: OŠ KÚ

Z tabulky 56 porovnávající počty zařízení, stravovaných a pracovníků ve školních letech a 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- Počty školních jídelen a jejich pracovišť se v důsledku změn v síti škol a školských zařízení zvýšily o cca 2 %, přičemž nejčastějším důvodem byl zápis nových zařízení a/nebo pracovišť stávajících právních subjektů.
- Dopad na nárůst počtu školních jídelen nicméně měly také nově zřízené právní subjekty: Základní škola a Mateřská škola, Adršpach, a dále soukromé subjekty Základní škola speciální Neratov, Soukromá mateřská škola Spirálka, s. r. o., Mateřská škola Začít spolu, F - Gastro catering zařízení školního stravování s.r.o.
- Ve sledovaném období došlo ve stavech stravovaných dětí, žáků, studentů i zaměstnanců škol a školských zařízení k nárůstu o 1,5 % stravovaných, z toho o 1 402 dětí, žáků a studentů a o 141 zaměstnanců škol a školských zařízení. Na tuto změnu mělo zřejmě výrazný vliv zvýšení počtu žáků zejména základních škol.

1.9.6 Školská poradenská zařízení

Mezi školská poradenská zařízení (dále také jen „ŠPZ“) patří podle školského zákona pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra a střediska výchovné péče. Podrobnější informace o nich jsou uvedeny již v kapitole 1.8.

1.9.7 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Celková ubytovací kapacita školských ubytovacích zařízení v KHK byla, podobně jako v předcházejícím období, dostačující. Všechny žádosti byly vyřízeny kladně. Využitelnost kapacity těchto zařízení je srovnatelná se školním rokem 2014/2015. Ve sledovaném období školního roku 2014/2015 pracovalo v zařízeních 14 asistentů pedagoga.

K 31. 10. 2014 bylo v provozu 45 zařízení, z nichž pouze 2 jsou samostatnými subjekty (Domov mládeže, internát a školní jídelna, Hradec Králové, Vocelova 1469/5; Církevní domov mládeže a školní jídelna – výdejna, Denisovo nám. 172, Hradec Králové), zbývající jsou vždy zřizovány při školách.

Tabulka 57: Počty školských výchovných a ubytovacích zařízení bez ohledu na zřizovatele ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015

	2013/2014	2014/2015	Rozdíl	%
Počet zařízení	42	45	+ 3	7,1
Počet ubytovaných	3238	3207	- 31	- 1,0
Počet lůžek	4834	4834	0	0
Počet vychovatelů/ přepočtený počet	181 / 166,3	190 / 161,9	+ 9 / - 4,4	+ 5,0 / - 2,6

Zdroj: MŠMT a OŠ KÚ

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2013, popř. k 31. 10. 2014.

Z tabulky 57 porovnávající počty zařízení, ubytovaných a pracovníků ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- počet ubytovacích zařízení se zvýšil o 3 (7,1 %),
- počet ubytovaných žáků a studentů poklesl o 31 (1,0 %),
- počet vychovatelů (fyzických osob) se zvýšil o 9 (5,0 %),
- přepočtený úvazek vychovatelů se snížil o 4,4 (2,6 %).

V souvislosti s demografickým vývojem došlo ve sledovaném období ke snížení počtu ubytovaných žáků a studentů ve školských výchovných a ubytovacích zařízeních. S tímto jevem souvisí také stále mírně klesající počet vychovatelů a přepočtený počet vychovatelů v těchto zařízeních.

1.9.8 Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči

Mezi zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy v KHK patří dětský diagnostický ústav, dva výchovné ústavy a tři dětské domovy se školou zřizované MŠMT, dále sedm dětských domovů (dále také jen „DD“) zřizovaných KHK. Preventivně výchovnou péči zajišťuje diagnostický ústav v Hradci Králové, jehož součástí jsou jednotlivá střediska výchovné péče.

Další informace v textu se týkají pouze DD zřizovaných KHK.

Organizace, které mají jako součást dětský domov a zároveň mateřskou nebo základní školu pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

- Dětský domov, základní škola a školní jídelna, Dolní Lánov 240
- Dětský domov, mateřská škola a školní jídelna, Broumov, třída Masarykova 246

Dětské domovy, které nejsou organizačně spojené se školou:

- Dětský domov a školní jídelna, Nechanice, Hrádecká 267
- Dětský domov a školní jídelna, Vrchlabí, Žižkova 497
- Dětský domov a školní jídelna, Sedloňov 153
- Dětský domov, Potštejn, Českých bratří 141

Dětský domov, který je zřízen při speciální škole:

- Speciální základní škola, Jaroměř, Palackého 142.

Tabulka 58: Počty dětí v DD zřizovaných KHK ve školních letech 2013/2014 a 2014/2015

Údaje o dětech celkem	Školní rok		2013/2014	2014/2015
	Počet dětí celkem			241
Umístění na základě	soudního rozhodnutí s výchovou	ústavní	197	159
		ochrannou	0	0
	předběžného opatření		3	10
	žádosti rodičů		5	11
	dobrovolně prodlouženého pobytu		36	44
Děti plnící povinnou školní docházku	Celkem		139	120
Děti před zahájením školní docházky	Celkem		20	21
	z toho ve věku do 3 let		3	1
Děti po ukončení školní docházky	Celkem		82	83
	z toho	od 15 do 18 let	41	38
		18 let a starší	41	45
		ve střední škole mimo zařízení	76	75
		v pracovním poměru	0	0
		nezařazení	0	1
	na vysoké škole, VOŠ	6	7	

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2013, popř. k 31. 10. 2014.

Ve školním roce 2014/2015 dále pokračoval pokles počtu dětí v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy.

1.9.9 Školská účelová zařízení

Podle údajů z rejstříku škol a školských zařízení podle stavu k 1. 9. 2014 působila v Královéhradeckém kraji celkem čtyři školská účelová zařízení.

1.9.9.1 Školní hospodářství

Školní hospodářství, Hořice, Jižní 2118 je součástí příspěvkové organizace Gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a vyšší odborná škola, Hořice. Zařízení je edukačním a výcvikovým střediskem pro společnou i individuální praxi žáků oboru vzdělání Agropodnikání výše uvedené školy a praktického vyučování žáků oboru vzdělání Zemědělské práce Odborného učiliště a Praktické školy Hořice, Havlíčkova 54.

Zařízení hospodařilo na ploše 287,66 ha, z této výměry je 257,66 půda orná. Provoz školního statku byl existenčně závislý na dotacích ze Státního zemědělského intervenčního fondu. V roce 2014 byl příspěvek na provoz ve výši 10 501 900,- Kč, zisk z doplňkové činnosti činil po snížení dotace na provoz v roce 2013 a 2014 - 31 321,31 Kč.

1.9.9.2 Školní polesí

Činnost školního polesí vykonává Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola. Celková výměra je 1240 ha a hospodaří se podle vlastního lesního hospodářského plánu, který platí od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2021. Školní polesí má vlastní režijní honitbu o výměře 888 ha, zařazenou do vyhlášené oblasti pro chov jelení zvěře Krkonoše. Vlastní lesní školka zajišťovala výsadbový materiál. Převážná část rozlohy - 93 % polesí leží v jedlobukovém stupni, pouze 7 % leží v bukovém stupni. Geologické podloží tvoří podkrkonošský permokarbon. Půdy jsou převážně minerálně chudé oligotrofní hnědozemě.

1.9.9.3 Plavecká škola

Hlavní činností Plavecké školy Zéva, Hradec Králové, Eliščíno nábř. 842 je organizace a realizace plavecké výuky pro žáky 1. stupně základních škol v rámci povinné tělesné výchovy a předplavecké výuky dětí z mateřských škol. V rámci doplňkové činnosti nabízela plavecká škola ve sledovaném období tak jako každoročně pestrou řadu plaveckých aktivit pro klienty různých věkových kategorií.

Tabulka 59: Počty účastníků plaveckých kurzů

Počet účastníků plavecké výuky v plavecké škole	2013/2014	2014/2015
v hlavní činnosti	5 531 dětí a žáků	6 092 dětí a žáků
v doplňkové činnosti	1 681 absolventů kurzů	1 073 absolventů kurzů

Zdroj: výroční zprávy školy

Plavecká škola nedostala od zřizovatele žádný finanční příspěvek na činnost, hospodařila s finančními prostředky získanými vlastní činností, přijatými od subjektů na základě uzavřených hospodářských smluv o provedení plavecké výuky a s prostředky získanými v doplňkové činnosti.

1.9.9.4 Školní knihovna

Jedinou školní knihovnou v KHK zařazenou do školských účelových zařízení byla v roce 2014/2015 školní knihovna, jejíž činnost vykonává Základní škola a mateřská škola, Předměřice nad Labem, okres Hradec Králové, kterou zřizuje obec Předměřice nad Labem.

1.10 Pracovníci ve školství

Údaje o pracovnících ve školství jsou uvedeny v kapitole 2 Ekonomika a péče o majetek a dále v Přílohách 3, 4 a 5 této zprávy.

1.11 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

V oblasti dalšího vzdělávání zastávalo v roce 2014/2015 významnou roli ŠZ DVPP KHK. Svou programovou nabídkou se snaží pomáhat pracovníkům škol a školských zařízení v jejich práci především na základě přímých podnětů ze škol a školských zařízení. Při tvorbě programové nabídky spolupracuje s institucemi zabývajícími se tvorbou kurikul a dalších školských dokumentů, profesními organizacemi a organizacemi zabývajícími se moderními výukovými formami a metodami. Na pracovištích v Hradci Králové, Jičíně, Náchodě, Rychnově nad Kněžnou a Trutnově připravili pracovníci ŠZ DVPP KHK do vydané Nabídky programů ve školním roce 2014/2015 celkem 608 vzdělávacích programů a akcí v oborech školský management, pedagogika, psychologie, zdravý životní styl, předškolní a primární pedagogika, český jazyk a literatura, cizí jazyky, společenskovední předměty, matematika a fyzika, biologie, chemie, environmentální výchova a zeměpis, tělesná výchova, estetická výchova, odborné předměty, odborné školství, informatika, pedagogika volného času a další.

Tabulka 60: Počty akcí ŠZ DVPP KHK v letech 2013/2014 a 2014/2015

Období	Počet plán. akcí	Počet uskut. akcí	Prům. měs. počet akcí	Celk. počet účastníků	Prům. měsíční počet účastníků	Prům. počet účastníků na akci	Přepočtený počet pracovníků zařízení
2013/2014	719	463	46	6 059	605	13,1	11,9
2014/2015	608	421	42	6 445	644	15,3	11,9

Zdroj: ŠZ DVPP

Z tabulky 60 porovnávající počty akcí v letech a 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- Poměr nabízených a uskutečněných akcí se oproti roku 2013/2014, kdy bylo uskutečněno 64 % z nabízených akcí, v roce 2014/2015 zvýšil na 69 %,
- celkový počet účastníků se oproti předchozímu roku zvýšil o 6 %.

ŠZ DVPP KHK uskutečnilo 382 jednorázových vzdělávacích programů a 39 cyklických vzdělávacích programů, z toho 47 vzdělávacích programů bylo uskutečněno na objednávku přímo ve školách a školských zařízeních.

Tabulka 61: Počty akcí v ŠZ DVPP KHK zaměřených na jednotlivé obory ve školním roce 2013/2014

Oblast	Celkový počet účastníků	Počet akcí	Průměrný počet účastníků
Management	884	46	19,2
Pg/Ps	2 045	128	16
Humanitní obory	271	27	10
Přírodovědné obory	315	30	10,5
Výuka cizích jazyků	306	43	7,1
ICT	119	14	8,5
Výchovy	586	72	8,1
Ostatní oblasti	1 533	103	14,9
Celkem	6 059	463	13,1

Zdroj: ŠZ DVPP

Poznámka: údaje platné za období 1. 8. 2013 – 30. 6. 2014.

Tabulka 62: Počty akcí v ŠZ DVPP KHK zaměřených na jednotlivé obory ve školním roce 2014/2015

Oblast	Celkový počet účastníků	Počet akcí	Průměrný počet účastníků
Management	1 059	47	22,5
Pg/Ps	3 370	119	28,3
Humanitní obory	273	28	9,7
Přírodovědné obory	247	24	10,2
Výuka cizích jazyků	198	24	8,2
ICT	50	6	8,3
Výchovy	713	78	9,1
Ostatní oblasti	535	95	5,6
Celkem	6 445	421	15,3

Zdroj: ŠZ DVPP

Poznámka: údaje platné za období 1. 8. 2014 – 30. 6. 2015.

K nejvíce obsazeným akcím (mimo uvedené níže) patřily následující akce:

Rodič a učitel spolu, nebo proti sobě? (83 účastníků), Důslednost, nebo bezpodmínečná láska? (51 účastníků), Neodkladná péče o zraněné ve školách a školských zařízeních (48 účastníků), Psychologicky korektní přístup učitele k rodičům a žákům (47 účastníků), Ekonomické řízení školní jídelny (38 účastníků), Prevence ve škole – co dělat, když... (38 účastníků), Přístup, komunikace a práce s agresivním jedincem aneb Od zlobivých ke zlým (38 účastníků), Pedagog mezi paragrafy (36 účastníků), Pracovní setkání ředitelů MŠ (34 účastníků), Startehie vyšetřování šikany (34 účastníků), Pracovní setkání ředitelů MŠ (32 účastníků), Dítě v MŠ před třetím rokem věku (31 účastníků), Výjezdní setkání ředitelů škol (31 účastníků), Vzdělávací systém Srbska (31 účastníků), Aktuální problémy dospívajících (31 účastníků).

Tabulka 63: Kvalifikační studia realizovaná v roce 2014/2015:

Název studia	Část	Období	Počet účastníků
Studium pro ředitele škol a školských zařízení	2. semestr	Podzim 2014 Hradec Králové	15
Studium pro ředitele škol a školských zařízení	1. semestr	Jaro 2015 Hradec Králové	17
Asistent pedagoga	1. a 2. semestr	2014/2015 Hradec Králové	37
Asistent pedagoga	1. a 2. semestr	2014/2015 Mladá Boleslav	38
Studium pedagogiky A	2. semestr	Podzim 2014 Hradec Králové	27
Studium pedagogiky A	1. a 2. semestr	2014/2015 Hradec Králové	22
Studium pedagogiky A	1. a 2. semestr	2014/2015 Mladá Boleslav	32
Studium pedagogiky B - vychovatel	2. semestr	Podzim 2014 Hradec Králové	3
Studium pedagogiky B - vychovatel	1. a 2. semestr	2014/2015 Hradec Králové	10
Studium pedagogiky B - vychovatel	1. a 2. semestr	2014/2015 Mladá Boleslav	11
Studium pedagogiky B – pedagog volného času	2. semestr	Podzim 2014 Hradec Králové	2
Studium pedagogiky B – pedagog volného času	1. a 2. semestr	2014/2015 Hradec Králové	9
Studium pedagogiky k získání kvalifikace pedagoga volného času, který vykonává komplexní přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání/120 hodin	Celé	Jaro 2015 Mladá Boleslav	13
Studium pedagogiky k získání kvalifikace pedagoga volného času, který vykonává dílčí přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání	Celé	Podzim 2014 Smiřice	34
Studium pedagogiky k získání kvalifikace pedagoga volného času, který vykonává dílčí přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání	1. a 2. semestr	2014/2015 Hostinné	16
Studium pedagogiky k získání kvalifikace pedagoga volného času, který vykonává dílčí přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání	Celé	Jaro 2015 Hradec Králové	23
Studium k výkonu specializovaných činností - prevence sociálně patologických jevů	4. semestr	Podzim 2014 Hradec Králové	15
Studium k výkonu specializovaných činností - prevence sociálně patologických jevů	1. semestr	Jaro 2015 Hradec Králové	18
Doplňující didaktické studium anglického jazyka	Celé	Podzim 2014 Hradec Králové	9

Organizace uspořádala dvě akce celostátního charakteru – Celostátní konferenci pracovníků DMI (139 účastníků) a Celostátní konferenci pracovníků ŠD (105 účastníků), jednu letní školu s psychologickým zaměřením (18 účastníků) a ve spolupráci se zřizovatelem taktéž kulturní akci při příležitosti oslav Dne učitelů (367 účastníků).

1.12 Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení

Aktivity dalšího vzdělávání dospělých probíhaly v KHK v centrech odborného vzdělávání zřízených při šesti středních školách zřizovaných KHK, ale i na dalších středních školách v KHK, které jsou často partnerskými organizacemi zmiňovaných COV. COV jsou v rámci finančních možností vybavována nejmodernější technikou a technologiemi potřebnými k výuce, pro jejichž financování byly využívány i finanční prostředky získané pomocí projektů z ESF. Jednotlivá COV průběžně sledovala situaci na trhu vzdělávání i na trhu práce a pružně reagovala na měnící se podmínky.

COV jsou zřízena na následujících školách:

- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Hradební 1029 - **Centrum odborného vzdělávání ve strojírenství a obnovitelných zdrojích energie,**
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338 - **Centrum odborného vzdělávání pro automobilový průmysl a dopravu,**
- Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931 - **Centrum odborného vzdělávání ve stavebnictví,**
- Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola - **Centrum odborného vzdělávání v lesnictví.**
- **COV pro nejmodernější technologie obrábění dřeva** při Střední uměleckoprůmyslové škole hudebních nástrojů a nábytku, HK, 17. listopadu 1202,
- **COV pro elektrotechnický a strojírenský průmysl** při Integrované střední škole, Nová Paka, Kumburská 846.

Ve sledovaném období pokračoval projekt UNIV 3, který navazuje na již ukončený projekt UNIV 2 KRAJE a propojuje rekvalifikace s tzv. „procesem uznávání“ znalostí a dovedností zájemců o rekvalifikace.

Projekt UNIV 3 je realizovaný od 1. 3. 2012 a jeho cílem je zkvalitnit systém rekvalifikací širokou podporou procesu uznávání výsledků předchozího učení a modernizací procesu akreditací. V průběhu projektu je modernizován proces akreditací rekvalifikačních programů, a to jednak vytvořením elektronického systému pro přijímání žádostí o akreditaci, jednak inovací potřebných metodik a vytvořením nových.

V rámci projektu jsou připravovány rekvalifikační programy, které jsou ve společné databázi k dispozici všem subjektům poskytujícím rekvalifikační vzdělávání (www.skoly.univ.cz). Vzdělávací programy v průběhu řešení projektu procházejí pilotním ověřením s prvními reálnými účastníky. Ve sledovaném období byly do projektu zapojeny nejen střední školy, ale též soukromé vzdělávací instituce a agentury.

Do tvorby rekvalifikačních vzdělávacích programů a konkrétních zadání ke zkouškám profesních kvalifikací, tvořených v souladu s hodnoticími standardy národní soustavy kvalifikací, se ve školním roce 2014/2015 zapojilo celkem 5 středních škol zřizovaných Královéhradeckým krajem a bylo vytvořeno celkem 5 rekvalifikačních vzdělávacích programů a 4 zadání ke zkouškám profesní kvalifikace. Pilotního ověřování vzdělávacích programů a zkoušek profesních kvalifikací dle vytvořených zadání se zúčastnilo celkem 12 vzdělávacích institucí (8 středních škol zřizovaných krajem, 2 soukromé střední školy a 2 soukromé vzdělávací instituce). Celkem se pilotně ověřilo 18 rekvalifikačních vzdělávacích programů včetně zkoušek profesních kvalifikací a kurzů se zúčastnilo 140 účastníků. Celková úspěšnost u zkoušky byla 71 %.

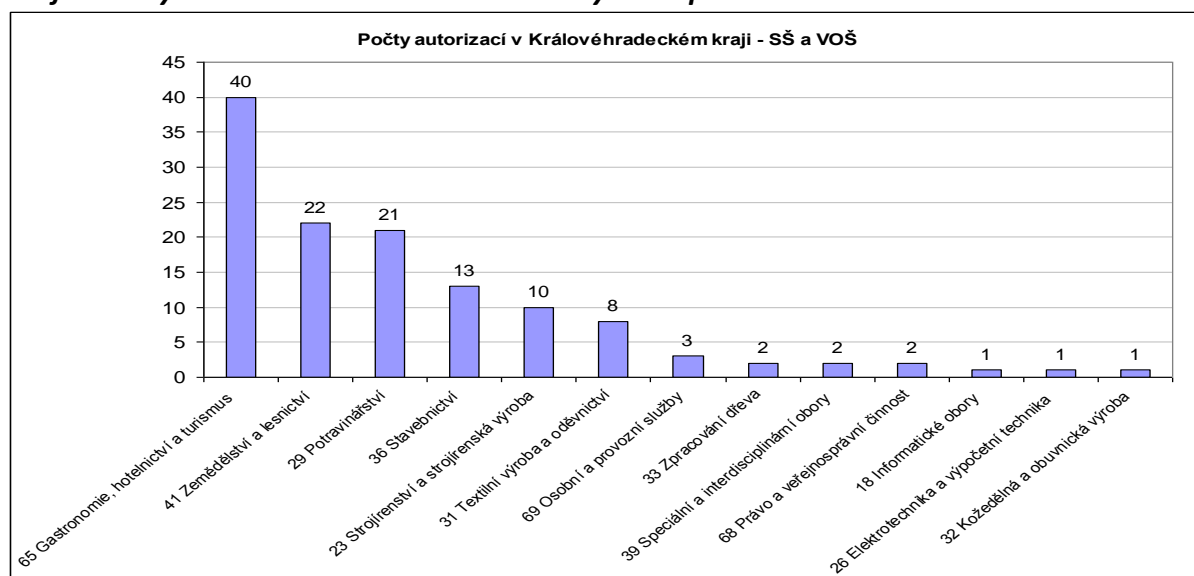
Ke konci sledovaného období bylo v Královéhradeckém kraji celkem 45 autorizovaných osob.

Tabulka 64: Celkové počty autorizací a autorizovaných osob k 31. 8. 2015

	všechny organizace	z toho SŠ a VOŠ v KHK
Celkem autorizací	188	126
Počet autorizovaných osob v Královéhradeckém kraji	45	19
Počet profesních kvalifikací autorizovaných v KHK	110	76

Zdroj: NÚV

Graf 6: Počty autorizací ve třídění dle oborových skupin - SŠ a VOŠ v Královéhradeckém kraji

Zdroj: NÚV

1.13 Prevence sociálně patologických jevů, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin, výchova k udržitelnému rozvoji

1.13.1 Prevence sociálně patologických jevů

Prevence rizikového chování (sociálně patologických jevů) je plněna v souladu s Národní strategií primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018, s Konceptí školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2014-2018, se Strategií protidrogové politiky Královéhradeckého kraje na období 2011-2015, s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2012-2016 a Realizačním plánem koncepce prevence kriminality na léta 2012 až 2016 v Královéhradeckém kraji.

Preventivní programy realizované školami a školskými zařízeními a nestátními neziskovými organizacemi v KHK v roce 2015 účelově dotované z finančních prostředků MŠMT

MŠMT v roce 2015 vyhlásilo **dotační program na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování**. V tomto programu bylo podáno 17 žádostí z KHK. Podpořeno bylo celkem 10 žádostí: 5 projektů nestátních neziskových organizací, 3 projekty pracovišť Pedagogicko-psychologické poradny KHK a 2 projekty základních škol. Školy a školská zařízení byly podpořeny částkou 245 491,- Kč. Nestátní neziskové organizace obdržely celkem částku 929 731,- Kč. **Celkem tedy získali úspěšní žadatelé z Královéhradeckého kraje dotace ve výši 1 175 222,- Kč.**

Dále MŠMT vyhlásilo **rozvojový program Podpora implementace etické výchovy do vzdělávání v základních školách a v nižších ročnících víceletých gymnázií na r. 2015**. V rámci našeho kraje bylo podáno celkem 7 žádostí. **Z toho byly podpořeny 2 projekty základních škol a 2 projekty středních škol celkovou částkou 359 058,- Kč.**

Dotační programy vyhlášené Královéhradeckým krajem v oblasti primární prevence

V souladu s Dotační strategií Královéhradeckého kraje 2014 - 2018 vyhlásil KHK pro rok 2015 dva dotační programy zaměřené na oblast primární prevence, na které vyčlenil **finanční prostředky v celkové výši 1 021 000,- Kč**. Oproti loňskému roku bylo rozděleno o 82 000,- Kč více.

V oblasti byly vyhlášeny tyto programy:

- 15SMP01 Programy zaměřené na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl dětí a mládeže,
- 15SMP03 Etická výchova ve školách.

Do programu 15SMP01 podalo žádost 57 subjektů, z nichž bylo podpořeno 42 žádostí v celkové výši Kč 754 000,-.

Do programu 15SMP03 podalo žádost 16 subjektů, z nichž bylo podpořeno 14 žádostí v celkové výši Kč 267 000,-.

OŠ KÚ KHK uspořádal pro školní metodiky prevence i další pedagogické pracovníky (včetně ředitelů škol) či zájemce z řad odborné veřejnosti v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování na KÚ KHK konferenci primární prevence a několik seminářů:

Seminář Ozbrojený útočník ve škole ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie Královéhradeckého kraje proběhl postupně ve všech okresech. Zúčastnilo se ho celkem 77 účastníků.

Seminář k preventivnímu filmu Na hraně zabývajícího se manipulací mezi žáky s režisérem Davidem Vignerem. Přihlášeno bylo celkem 36 účastníků.

Konference primární prevence „Sociální klima školy“ uspořádaná ve spolupráci se ŠZ DVPP KHK. Akce se zúčastnilo celkem 56 osob.

Seminář Záškoláctví. Zúčastnilo se ho celkem 60 účastníků.

Další aktivity podpořené z rozpočtu KHK v oblasti primární prevence

ŠZ DVPP bylo převedeno od KÚ KHK Kč 43 000,- na úhradu výše uvedené konference a dvou dalších seminářů (Šikana jako narušení vztahu ve skupině, Sociometrie). Pedagogicko-psychologické poradně KHK byl poskytnut finanční příspěvek na 4denní akreditovaný seminář Spolu a jinak ve školním poradenství ve výši Kč 15 000,-. **Celkem za výše uvedené vzdělávací akce uhradil odbor školství 70 000,- Kč.**

Bezpečně na silnici

V týdnu od 14. - 18. 9. 2015 proběhla postupně ve všech okresních městech akce určená žákům 1. tříd ZŠ s názvem Bezpečně na silnici. Navazovala na akci Kufříky do škol. Realizátorem akce byl Tým silniční bezpečnosti (Bezpečně na silnicích o.p.s., Liberec) a složky Integrovaného záchranného systému. Dopravně-bezpečnostního víceboje se zúčastnilo cca 1 100 žáků. **Za akci bylo uhrazeno 149 300,- Kč.**

Kraje pro bezpečný internet

KHK se v roce 2015 se náš kraj podruhé zapojil do projektu KPBI spolu s dalšími 10 kraji ČR. VC rámci projektu proběhla žakovská soutěž. Registrováno bylo celkem 21 301 žáků, úspěšných

řešitelů bylo 8 837, z nichž bylo 500 z Královéhradeckého kraje. Spoluúčast našeho kraje na projektu v roce 2015 činila 50 000,- Kč. Finanční prostředky byly věnovány na tvorbu odborné části kurzu pro skupinu „Děti a mládež“, lekce 1-4. Ceny do soutěže dodala společnost Microsoft s.r.o. Odměněny byly 3 žákyně (ze ZŠ a MŠ Dolní Branná, okres Trutnov; ZŠ Husitská 1695, Nová Paka; ZŠ a ZUŠ Rtyň v Podkrkonoší, okres Trutnov) z každé věkové kategorie 1. Královéhradecký kraj se rozhodl současně odměnit 3 školy (ZŠ a MŠ Dolní Brannou, okres Trutnov, ZŠ a ZUŠ Rtyň v Podkrkonoší; Gymnázium Boženy Němcové, Hradec Králové) s nejvyšším počtem úspěšných řešitelů soutěže, obdržely finanční dar v celkové hodnotě 30 000,- Kč. **Celkem tedy kraj na tento projekt věnoval 81 260,- Kč.**

Specializační studium pro školní metodiky prevence

Podle zákona č. 563/2004 Sb. a § 9 písm. c) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, je předpokladem odborné kvalifikace metodiků prevence specializační studium. V září 2015 byl otevřen druhý semestr specializačního studia ŠZ DVPP, jehož se účastní 18 školních metodiků prevence.

Semináře pořádané ŠZ DVPP KHK

Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků KHK v roce 2015 uspořádalo na všech svých provozovnách celkem 30 vzdělávacích akcí v oblasti prevence rizikového chování, kterých se zúčastnilo 595 osob.

Škola podporující zdraví

ŠPZ je projektem Světové zdravotnické organizace (WHO), do kterého se zapojila i Česká republika. Vychází z aktualizovaného usnesení vlády ČR ze dne 8. 1. 2014 č. 23 ke Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí. Do výše uvedeného vzdělávacího projektu je v současné době přihlášeno 25 škol z KHK (3 mateřské, 14 základních, 5 středních a 3 vyšší odborné). KHK tyto školy podporuje vypsáním dotačním titulem „Programy zaměřené na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl dětí a mládeže v oblasti prevence“.

Tabulka 65: Finanční podpora v oblasti primární prevence

Shrnutí finanční podpory vynaložené do oblasti primární prevence v roce 2015 v KHK	
MŠMT – Programy na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování (11 podpořených dotačních žádostí z KHK)	1 175 222,- Kč
MŠMT - Podpora implementace etické výchovy do vzdělávání v základních školách a v nižších ročnících víceletých gymnázií	359 058,- Kč
KÚ KHK - Programy zaměřené na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl dětí a mládeže v oblasti prevence (42 podpořených projektů)	754 000,- Kč
KÚ KHK – Etická výchova ve školách (14 podpořených projektů)	267 000,- Kč
KÚ KHK (vzdělávání pedagogů – konference, semináře)	70 000,- Kč
KÚ KHK – Bezpečně na silnici	149 300,- Kč
KPBI (tvorba kurzů pro žáky, ocenění škol)	81 260,- Kč
Celkem	2 855 840,- Kč

Primární prevence ve školách je především zabezpečována školními metodiky prevence, metodiky prevence při Pedagogicko-psychologické poradně Královéhradeckého kraje. Metodickou pomoc provádí MŠMT, oddělení prevence a krajská školská koordinátorka prevence. Mezi nejvýznamnější certifikované poskytovatele primární prevence v KHK patří nestátní neziskové organizace: Prostor plus, o.p.s., PROSTOR PRO, o.p.s.; Semiramis o.s., Sion - Nová generace, o.s. a Společně k bezpečí, o.s.

1.13.2 Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta a výchova k udržitelnému rozvoji

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) rozvíjí kompetence potřebné pro environmentálně odpovědné jednání tj. jednání, které je v dané situaci a daných možnostech co nejpříznivější pro současný i budoucí stav životního prostředí¹, přičemž „environmentálně odpovědné jednání je chápáno jako odpovědné osobní, občanské a profesní jednání, týkající se zacházení s přírodou a přírodními zdroji, spotřebitelského chování a aktivního ovlivňování svého okolí s využitím demokratických procesů a právních prostředků“¹.

EVVO zahrnuje činnosti a aktivity probíhající ve školách a školských zařízeních (formální vzdělávání), v rámci volnočasových aktivit (neformální vzdělávání) i v rámci neorganizovaného volného času jednotlivců (informální učení) zaměřené na oblast životního prostředí.

EVVO představuje jeden z klíčových preventivních nástrojů ochrany životního prostředí a je jedním z prostředků k naplnění udržitelného rozvoje.

Oblast VUR se formuje od 90. let a zdůrazňuje vyvážený důraz na kvalitní životní prostředí i ekonomický a sociální rozvoj, na dlouhodobou udržitelnost a na participativní přístupy. Vývojový vztah mezi EVVO a VUR vystihuje Strategie VUR přijatá Evropskou hospodářskou komisí (2005): „VUR rozšiřuje pojem environmentálního vzdělávání, které stále více řeší širokou škálu témat v oblasti rozvoje. Environmentální vzdělávání by se proto mělo rozvíjet a doplňovat o jiné oblasti vzdělávání, a to integrujícím způsobem směřujícím ke vzdělávání pro udržitelný rozvoj.“

Školy a školská zařízení vycházely při realizaci EVVO a VUR nejen z DZ KHK 2012, ale též z Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Královéhradeckého kraje a Akčního plánu EVVO pro léta 2013–2015. Environmentální výchova je jako jedno z průřezových témat nedílnou součástí školních vzdělávacích programů.

K rozvoji EVVO a VUR přispívali významnou měrou školní koordinátoři EVVO. Více jak 70 z nich již absolvovalo specializační studium pro koordinátory EVVO v rozsahu 250 vyučovací hodiny, v školním roce 2014/2015 probíhaly přípravy a výběr účastníků dalšího běhu studia

¹ Viz Cíle a indikátory pro environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu v České republice (MŽP 2011) http://www.mzp.cz/cz/cile_indikatory_evvo_dokument

pořádaného ve spolupráci Královéhradeckého, Libereckého a Pardubického kraje pro cca 30 učitelů, studium bylo zahájeno v srpnu 2015.

Nezastupitelnou roli v EVVO a VUR měl krajský koordinátor ekologické výchovy, tuto funkci zastávalo v roce 2014 Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory - SEVER a v roce 2015 Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s. (dále jen „SEVER“). Pro školy zajišťoval krajský koordinátor tradiční 15. krajskou konferenci KAPRADÍ 2014, která se uskutečnila v říjnu 2014 v prostorách **ZOO Dvůr Králové**. Tohoto setkání se zúčastnilo 100 učitelů základních a středních škol a dalších vzdělavatelů z různých organizací. Tématem setkání bylo „Člověk a zvíře. Druhová ochrana – biodiverzita“. Pro mateřské školy připravil krajský koordinátor 6. regionální setkání mateřských škol KAPRADÍČKO, kterého se zúčastnilo přes 40 ředitelk a učitelk. V rámci krajské koordinace SEVER dále poskytuje školám metodickou pomoc, poradenství, pravidelné poštovní i emailové rozesílky, semináře a další služby. Nadále pokračovala také síť M.R.K.E.V (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy), do které je zapojeno 70 základních a středních škol, a pro mateřské školy obdobná síť MRKVIČKA, do které je zapojeno 70 mateřských škol.

Síť středisek ekologické výchovy v KHK poskytuje školám širokou škálu ekologických výukových programů a to jak krátkodobých, tak pobytových. Největší objem ekologických výukových programů poskytuje SEVER, který v roce 2014/2015 uskutečnil cca 150 ekologických výukových programů, kterých se zúčastnilo přes 3000 žáků všech typů škol, a 25 programů pobytových pro více než 500 žáků. Školy dále hojně využívají programy středisek jako: Centrum rozvoje Česká Skalice, Muzeum přírody Český ráj, Ekocentrum Orlice, INEX-SDA Kostelecké Horky, ZOO Dvůr Králové a Správy KRNAP. Nabízené programy byly zaměřeny např. na poznávání a pochopení přírody a přírodních vztahů a vazeb, na mezilidské vztahy a fungování lidské společnosti, na stav životního prostředí, na postavení člověka v přírodě a jeho historický vývoj apod.

Školám, které mají zájem o dlouhodobou práci svých žáků zaměřenou na řešení různých problémů a témat, nabízel SEVER školní vzdělávací projekty, které byly zaměřeny například na volbu povolání v oblasti ŽP, úspory energie, šetrný cestovní ruch, questing nebo globální problémy. Pracovalo se při nich mimo jiné metodami místně zakotveného učení, dějové linie či filosofie pro děti. Mezi významné projekty patřily: Jak šetrně podnikat, Environmental Realiteach aneb Učíme se realitou profesí v oblasti životního prostředí, Comenius viridis, **Story line Approach, Hledačka nás spojuje** nebo Globální výchovou za spravedlivější svět!.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO byly realizovány odborné semináře pro pedagogy, vzdělávání a podpora pedagogických týmů, konference, specializační studium pro školní koordinátory EVVO a další. Významnými projekty zaměřenými na vzdělávání a podporu pedagogů patřily projekty realizované s podporou OPVK Ferda Mravenec – práce všeho druhu (EVVO v polytechnické výchově pro předškolní vzdělávání) a Čtenářská gramotnost v EVVO.

Ve sledovaném období se v oblasti EVVO a VUR dařilo naplňovat DZ KHK 2012 ve všech bodech navrhovaných opatření pro dosažení stanovených cílů.

1.13.3 Multikulturní výchova a vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Jednou ze zásad, na nichž je založeno vzdělávání, je rovný přístup ke vzdělávání bez jakékoliv diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, etnického nebo sociálního původu nebo jiného postavení občana. Vzdělávání přitom pomáhá vyrovnávat se se vzrůstající národnostní a etnickou rozdílností doprovázenou někdy výrazně jinými kulturními zvyky.

V zájmu naplnění výše zmíněné zásady jsou pro děti se sociálním znevýhodněním na základních školách zřizovány přípravné třídy a ve školách všech stupňů se vytvářejí pracovní místa asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním.

Tabulka 66: Počty dětí v přípravných třídách

Školní rok	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí
2013/2014	9	9	101
2014/2015	7	7	79

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013 a 30. 9. 2014.

Z tabulky 66 porovnávající školní roky 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- ve školním roce 2014/2015 bylo ve srovnání s rokem předchozím otevřeno o dvě přípravné třídy méně z důvodu neudělení souhlasu krajským úřadem,
- celkový počet dětí vzdělávajících se v přípravných třídách se z téhož důvodu snížil.

Od roku 2005 je MŠMT každoročně vyhlašován rozvojový program umožňující školám, v nichž se vzdělávají žáci se sociálním znevýhodněním, žádat o dotaci na asistenty pedagoga pro tyto děti, žáky a studenty na období jednoho kalendářního roku.

Tabulka 67: Asistenti pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním

Kalendářní rok	Počet škol	Počet asistentů pedagoga	Výše přidělené dotace	Výše dotace na úvazek
2014	34	71	10 454 913,- Kč	217 260,- Kč
2015	40	90	12 185 798,- Kč	171 280,- Kč

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

Z výše uvedené tabulky porovnávající kalendářní roky 2014 a 2015 vyplývá:

- ve sledovaném období se zvýšil počet škol a asistentů pedagoga – důvodem byla zvyšující se informovanost škol o tomto programu a rovněž podstatné zjednodušení způsobu podávání žádostí od roku 2014,
- vzhledem k rostoucímu počtu žádostí se přes navýšení celkově přidělené dotace oproti předchozímu roku snížila výše dotace připadající na asistenta při 100% úvazku.

Z celkového počtu škol, na nichž působili v roce 2015 podpoření asistenti pedagoga, bylo 5 škol zřizovaných krajem, 33 obcemi a 2 soukromé.

Tabulka 68: Vzdělávání dětí, žáků a studentů podle státního občanství v roce 2013/2014

	Počty dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím			
	celkem	ukrajinské	vietnamské	slovenské
Mateřské školy	165	45	49	22
Základní školy	433	142	57	101
Střední školy	248	73	58	38
Vyšší odborné školy	8	2	0	3
Celkem	854	262	164	164

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2013.

Tabulka 69: Vzdělávání dětí, žáků a studentů podle státního občanství v roce 2014/2015

	Počty dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím			
	celkem	ukrajinské	vietnamské	slovenské
Mateřské školy	186	63	52	21
Základní školy	452	155	68	102
Střední školy	261	71	42	52
Vyšší odborné školy	4	2	0	0
Celkem	903	291	162	175

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2014.

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2013/2014 a 2014/2015 vyplývá:

- ve školním roce 2014/2015 bylo na školách v Královéhradeckém kraji vzděláváno 903 dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím, přičemž tři nejčastěji zastoupená občanství – ukrajinské, vietnamské a slovenské – tvořila 69,5 % z celkového počtu vzdělávaných cizinců,
- oproti školnímu roku 2013/2014 došlo k nárůstu počtu dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím o 5,7 %, podíl tří nejčastěji zastoupených občanství se zvýšil o 0,6 %.
- celkový počet dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím v roce 2014/2015 byl vyšší než v roce předchozím, přičemž ke zvýšení došlo pouze u mateřských, základních i středních škol.

K zajištění povinné školní docházky pro žáky z jiných států Evropské unie patří i překonání jazykové bariéry. K tomuto účelu odbor školství na základě předložené ekonomické rozvahy potřeby finančních prostředků zvýhodňoval a podporoval v kraji celkem 8 základních škol, které poskytují bezplatnou přípravu výuky českého jazyka žákům cizinců, jejichž seznam je zpřístupněn na webových stránkách kraje, a Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje zároveň do své vzdělávací nabídky

zařazovalo akreditovaný program „Čeština pro cizince“ určený pedagogickým pracovníkům, kteří děti cizinců vzdělávají.

1.14 Účast škol v rozvojových a mezinárodních programech

Jak vyplývá z výročních zpráv jednotlivých škol v KHK a sledování jejich činnosti zřizovateli, většina z nich se účastnila jednoho nebo více mezinárodních projektů. Díky nim mohly školy své žáky, studenty a pedagogy posílat na smysluplné a dobře programově naplněné zahraniční stáže či vzájemné výměnné pobyty. Za tímto účelem vznikla mnohá partnerství škol nejen v rámci kraje, ale i v rámci celé Evropy. Jednalo se např. o programy v rámci projektů Erasmus+. Ty umožnily navázat gymnáziím a středním odborným školám mezinárodní spolupráci a významně tak zkvalitnit jazykovou i profesní přípravu žáků a studentů. Jiné střední školy zaměřily svoji pozornost v rámci tohoto projektu na tematiku udržitelného rozvoje či fiktivní obchodování.

Na zlepšování podmínek vzdělávání talentovaných žáků byl zaměřen projekt Excellence středních škol, v němž byla nejvýrazněji zastoupena a finančně podpořena gymnázia, jejichž žáci dosahovali nejlepších výsledků v soutěžích. Finanční prostředky z tohoto projektu byly určeny na odměny pedagogů, kteří se na přípravě těchto talentovaných žáků podíleli.

Řada středních škol byla ve sledovaném období účastníkem projektu z OPVK Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Královéhradeckém kraji. Cílem tohoto projektu je zkvalitnění a modernizace výuky přírodovědných a technických oborů na školách v Královéhradeckém kraji a zvýšení motivace žáků středních, ale i základních škol ke studiu těchto oborů. V rámci tohoto projektu školy vybudovaly či zrekonstruovaly odborné učebny fyziky, chemie a biologie, nakoupily pomůcky pro výuku, nabízely žákům činnost v přírodovědně a technicky zaměřených kroužcích, uskutečnily exkurze apod.

V oblasti odborného vzdělávání byla většina projektů zaměřena především na rozvoj řemesel. Podpora se zaměřovala na spolupráci škol se strategickými partnery - oborovými organizacemi a potenciálními zaměstnavateli. Z rozpočtu jednotlivých projektů školy zkvalitňovaly materiálně technické vybavení moderními vzdělávacími prostředky pro výuku odborných předmětů a zaváděly a rozvíjely moderní vyučovací metody. V oblasti celoživotního vzdělávání školy realizovaly velké množství vzdělávacích programů, z nichž převážná část byla financována z prostředků ESF.

2. Ekonomika a péče o majetek

V přenesené působnosti kraje v roce 2015 odbor školství KÚ KHK rozepisoval a přiděloval finanční prostředky právníkům osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, které jsou zřízeny KHK, obcemi v působnosti KHK nebo soukromou osobou. Tato kompetence je ve většině případů vymezena v ustanoveních §§ 160-163 školského zákona. V oblasti financování školství nedošlo k legislativním změnám, které by ovlivnily financování v roce 2015.

Převážná část dotací byla určena na tzv. přímé výdaje na vzdělávání - na mzdové prostředky, na náklady na odvody do sociálních a zdravotních fondů a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí zdravotně postižených, na výdaje na učební pomůcky a dále na výdaje na učebnice a školní potřeby, pokud se žákům poskytují bezplatně, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků a činnosti, které souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání. Výše této neinvestiční dotace byla 4 350 492 tis. Kč, z toho 3 161 975 tis. Kč na mzdy.

Přímé výdaje na vzdělávání pro krajské a obecní školství byly kraji přiděleny Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy normativně podle počtu dětí a žáků prostřednictvím republikových normativů. Školám a školským zařízením jsou odborem školství KÚ KHK přidělovány prostřednictvím krajských finančních normativů.

Finanční zabezpečení krajských a obecních škol a školských zařízení v roce 2015 bylo komplikované zejména v oblasti středního školství z důvodu pokračujícího poklesu žáků. V průběhu roku bylo nutno se vyrovnat se změnami v odměňování (platová úprava od 1. 11. 2014), dále pak s dalšími změnami od 1. 11. 2015. Zvýšení tarifů bylo pokryto finančními prostředky z rozvojových programů MŠMT, které však v řadě případů nedostačovaly.

Celkový počet zaměstnanců financovaných ze státních dotací byl ze strany MŠMT na žádost KÚ navýšen. Výsledný limit pro rok 2015 činil 11 712,04 průměrných přepočtených zaměstnanců z dotace na přímé NIV, k tomu byly navíc další úvazky zaměstnanců kryty z dotací rozvojových programů MŠMT. Skutečný počet zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF byl 11656,098, z toho 28,29 bylo hrazeno z ESF. Limit zaměstnanců byl dodržen, ale jen díky dodatečnému posílení ukazatele kraje ze strany MŠMT. Limit pro rok 2014 byl nižší: 11 561,7 zaměstnanců.

Rozvojovými programy MŠMT byly řešeny specifické tituly. Mezi finančně nejvýznamnější v roce 2015 patřily tyto rozvojové programy:

- Zvýšení platů pracovníků regionálního školství (prostředky na celoroční zvýšení tarifů – dopad úpravy platné od 1. 11. 2014) 121 134,84 tis. Kč
- Zvýšení odměňování pracovníků regionálního školství (prostředky na navýšení tarifů od 1. 11. 2015) 21 758,51 tis. Kč
- Rozvojový program na podporu odborného vzdělávání v SŠ pro rok 2015: 13 415,8 tis. Kč
- Asistenti pedagogů pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním: 11747,4 tis. Kč (modul B - krajské, obecní i soukromé školy)

- Financování asistentů pedagogů pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením v soukromých školách (modul A): 6 417,2 tis. Kč

Mimo režim rozvojových programů MŠMT byly prostřednictvím účtu kraje poskytovány zejména dotace z OP VK. Nejvýznamnější byly v r. 2015 dotace na financování projektů oblasti podpory 1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání, prioritní osy 1 Počáteční vzdělávání OP VK – výzvy č. 56 a 57 OP VK.

Přehled oblastí podpořených rozvojovými programy a příslušných finančních objemů je uveden v tabulkách Přílohy 1. (tabulka č. 1. a, 1. d).

V samostatné působnosti kraje odvětví školství KHK (kap. 14) zajišťovalo zejména financování provozních výdajů školských subjektů zřízených KHK. Financování reprodukce majetku kraje svěřeného těmto organizacím je v kompetenci investičního odboru (kap. 21- investice a evropské projekty a kap. 50 – Fond rozvoje a reprodukce).

Běžné výdaje z rozpočtu kraje na podporu práce s dětmi a mládeží, tělovýchovy, soutěže byly v průběhu roku 2015 hrazeny ze samostatné rozpočtové kapitoly 09 – volnočasové aktivity. Jejich finanční objem z rozpočtu kraje představoval částku 9 959,3 tis. Kč v ostatních běžných výdajích, 270,0 tis. Kč v kapitálových výdajích a 175,0 tis. Kč na neinvestiční transfery obcí. K tomu 1 373,0 tis. Kč činila dotace ze státního rozpočtu na soutěže.

Rekapitulace celkového rozpočtu odvětví školství k 31. 12. 2015, včetně krajských prostředků a dotací obdržенých v r. 2015 pro školy a školská zařízení od státu, je obsažena v Příloze 1 (tabulka 1. a). Údaje označené zkratkou SR představují dotace ze státního rozpočtu. Pro srovnání jsou v Příloze 1 (tabulky 1. b a 1. c) vyčísleny i objemy roku 2014 a 2013. V tabulkách s rekapitulací rozpočtu školství jsou odečteny vratky nečerpaných dotací, vrácených v průběhu roku na účet MŠMT.

V příloze 2 je uveden celkový přehled rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání v členění dle jednotlivých typů škol a školských zařízení. Výdaje jsou rozlišeny dle zřizovatele na krajské a obecní subjekty (soukromé školy jsou financovány odlišně).

Přílohy 3 – 5 jsou zaměřeny na skutečné čerpání mzdových prostředků, počty zaměstnanců a úroveň jejich odměňování. Mzdy a související zákonné odvody tvoří převážnou část výdajů odvětví školství. Ke zpracování jednotlivých přehledů byly použity sumáře z výkazů P1-04 jednotlivých organizací za 1. - 4. čtvrtletí příslušného kalendářního roku (oddíl V. výkazu). Do tabulek jsou zahrnuty pouze údaje o školách a školských zařízeních zřizovaných krajem a obcemi.

Tabulkové přehledy obsažené v přílohách ekonomické části výroční zprávy jsou společné pro jednotlivé následující oddíly textu, obsahující komentář ke školám a školským zařízením v členění dle jednotlivých zřizovatelů.

2.1 Výdaje na školy a školská zařízení zřízené krajem

Přímé výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

V krajském školství bylo financování nadále velmi negativně ovlivněno pokračujícím poklesem počtu žáků středních škol a VOŠ. Změny výkonů rozhodných pro rozpočet dotace r. 2015 z MŠMT: pokles výkonů středních škol o 2,16% a výkonů VOŠ o 9,03% oproti výkonům pro rozpis rozpočtu r. 2014. Pro oba roky byli do výkonů v rozpisu rozpočtu republikovými normativy z MŠMT započtení žáci denního nástavbového studia. Pokles žáků v září 2015 nadále pokračoval a byl zohledněn v aktualizovaném rozpočtu jednotlivých škol.

Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání krajských subjektů v roce 2015 činila 1 454 802,0 tis. Kč, tj. o 31,06 mil. Kč méně než v r. 2014. Struktura závazných ukazatelů je uvedena v Příloze 1 (tabulka 1. d) – ÚZ 33 353.

Členění rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání dle jednotlivých typů škol a školských zařízení je obsaženo v Příloze 2.

Vývoj počtu zaměstnanců hrazených ze státní dotace (zejména na přímé NIV)

Z údajů o počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF ve výkazech Škol P1-04 vyplynulo, že oproti roku 2014 došlo ke snížení o 109,262 celoročně přepočtených zaměstnanců (tj. pokles o 2,88%).

Tabulka 70: Počty zaměstnanců ve školách a školských zařízeních zřizovaných KHK v letech 2013-2015

	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2015	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2014	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2013	Meziroč. snížení počtu zaměst 2015-2014
Celkem	3761,278	3869,726	3977,218	-
- ze stát. rozp.	3678,368	3787,630	3898,663	-109,262

Zdroj: sumáře výkazů Škol P1-04 oddíl I (organizace odměňující formou platu)

Změny úvazků od září 2015 se promítly v přepočtu na celý rok z jedné třetiny své velikosti.

Bližší údaje o odměňování a počtech zaměstnanců jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2015 jsou uvedeny v Přílohách 3 - 5.

Provozní výdaje a další ukazatele z rozpočtu kraje

Celkové neinvestiční prostředky, poskytnuté z rozpočtu KHK subjektům vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem je KHK, činily v roce 2015 částku 338 057,83 tis. Kč (na provoz, grantové programy, neinvestiční dotace určené na předfinancování a spolufinancování evropských projektů), z toho příspěvky na provozní

výdaje a odpisy z kapitoly školství 334 410,0 tis. Kč (v r. 2014 celkem z kap. školství 333 260,5 tis. Kč).

K tomuto byly navíc poskytnuty finanční prostředky z Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje na opravy a údržbu (dále FRR, viz níže).

V roce 2015 byl celkový objem neinvestičních prostředků pro příspěvkové organizace školství z rozpočtu kraje ve srovnání s rokem 2014 nižší o 4 728,15 tis. Kč (v r. 2014 objem včetně grantů a dotací na kofinancování a předfinancování projektů, bez FRR činil 342 785,98 tis. Kč). Významný podíl na tom měly prostředky poskytované na předfinancování projektů škol. Samotné příspěvky na provoz kryté z rozpočtu odvětví školství byly v r. 2015 vyšší o 1149,5 tis. Kč než v r. 2014.

Ostatní rozpočtované běžné výdaje školství představovaly objem 4639,75 tis. Kč, z toho částka 2752,6 tis. Kč byla zaplácena krajem na nájemné.

Organizacím byl stanoven odvod z investičního fondu v celkové výši 40 719,6 tis. Kč (standardně při rozpisu rozpočtu pro rok 2015 byly odvody napočteny ve výši 90% odpisů).

Kapitálové příjmy z prodeje nemovitého majetku kraje ve školství, zapojené v r. 2015 do rozpočtu školství, činily 299,0 tis. Kč. Tyto prostředky navýšily rozpočet Fondu rozvoje a reprodukce KHK pro školství, ve srovnání s předchozími roky však jde jen o malou částku.

Investiční a neinvestiční výdaje v oblasti péče o majetek kraje

Akce v oblasti péče o nemovitý majetek kraje, svěřený školám a školským zařízením, byly finančně řešeny zejména z Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje.

Celkový finanční objem, rozpočtovaný pro odvětví školství ve Fondu rozvoje a reprodukce KHK v závěru roku 2015, představoval částku 84 377,07 tis. Kč – ve srovnání s předchozím rokem je to více (v roce 2014 celkem 69 242,7 tis. Kč, v roce 2013 celkem 63 203,4 tis. Kč, v roce 2012 celkem 84 357,0 tis. Kč). Z tohoto objemu bylo schváleno 52 457,7 tis. Kč na investiční transfery příspěvkovým organizacím, 21 807,3 tis. Kč na neinvestiční transfery PO. Částka 5102,0 tis. Kč byla ve FRR vyčleněna na běžné výdaje, 5000 tis. Kč na kapitálové výdaje kraje pro školství. Rok 2015 lze tak z pohledu výše prostředků ve FRR hodnotit jako příznivější než 2 roky předchozí, finanční objemy v dřívějších letech však byly výrazně vyšší. V důsledku zvýšených odvodů z investičních fondů příspěvkových organizací je špatná jejich schopnost řešit drobnou údržbu ze svých prostředků.

Vedle FRR pak ve značné míře byly vynakládány prostředky na akce spolufinancované z Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod a OP Životní prostředí. K tomuto bylo v rozpočtu kap. 21 - investice a evropské projekty po 5. změně rozpočtu kraje na kofinancování a předfinancování vyčleněno 109 211,9 tis. Kč na investice a 1 725,67 tis. Kč na neinvestice (v roce 2014 celkem 91 312,6 tis. Kč na investice a 10 900,5 tis. Kč na neinvestice, v roce 2013 v rozpočtu 149 862,8 tis. Kč na investice a na neinvestice 2070,2 tis. Kč).

Část těchto prostředků, která byla vynaložena na předfinancování projektů, se postupně vrací do rozpočtu kraje po obdržení dotací z fondů.

Částka 4619,0 tis Kč byla na investice vynaložena přímo z rozpočtu školství (z toho investiční příspěvky PO na nákup nebo obnovu technického vybavení pro výuku 2939,0 tis. Kč).

I přes vynaložené prostředky potřeba péče o majetek kraje a z toho vyplývající požadavky školských subjektů výrazně převyšují možnosti rozpočtu kraje.

Výdaje na rozvojové programy a granty u krajských subjektů

Krajské školy a školská zařízení se v roce 2015 zapojily do řady rozvojových programů vyhlášených MŠMT. Oblasti podpory a přidělené finanční objemy jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1. d). Z rozvojových programů MŠMT byly financovány všechny zde vyčíslené dotační tituly mimo ÚZ 33353.

Na grantové programy pro školství a prevenci bylo z rozpočtu kraje poskytnuto celkem 1858,0 tis. Kč – z toho 1014,0 tis. Kč obdržely na projekty krajské školy, pro oblast volnočasových aktivit a sportu 950,0 tis. Kč – z toho 393,0 tis. Kč obdržely krajské školy.

Na financování podpory středního vzdělání s výučním listem v oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních bylo v r. 2015 z prostředků kraje dle vyúčtování krajských škol vynaloženo 5548,0 tis. Kč (5300,2 tis. Kč v r. 2014). Podporu školy obdržely formou účelového příspěvku na provoz pro období leden – červen 2015 a září – prosinec 2015.

2.2 Výdaje na školy a školská zařízení zřizované obcemi

Přímé výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

Pro financování škol a školských zařízení, zřízených obcemi, byly i pro rok 2015 v oblasti mzdových prostředků klíčové změny výkonů rozhodných pro rozpočet: celkový nárůst výkonů v mateřských školách o 0,35 % a nárůst výkonů základních škol o 2,28 % oproti výkonům pro rozpis rozpočtu r. 2014. V září 2015 došlo k poklesu počtu dětí v MŠ a dalšímu nárůstu počtu žáků ZŠ.

Úroveň finančního zabezpečení mezd v obecním školství byla vzhledem k nárůstu výkonů lepší než ve školství krajském. V oblasti ostatních neinvestičních výdajů byla situace též stabilní.

Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání obecních subjektů v roce 2015 činila 2 895 690,0 tis. Kč (o 58,34 mil. Kč více než v r. 2014). Struktura závazných ukazatelů je uvedena v Příloze 1 (tabulka 1. d) – ÚZ 33 353.

Členění rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání dle jednotlivých typů škol a školských zařízení je obsaženo v Příloze 2.

Vývoj počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu (včetně dotace na přímé NIV)

Z údajů o počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF ve výkazech Škol P1-04 vyplynulo, že proti r. 2014 došlo ke zvýšení o 113,419 celoročně přepočtených zaměstnanců (tj. nárůst o 1,44 %).

Tabulka 71: Počty zaměstnanců ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi v letech 2012-2014

	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2014	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2014	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2013	Meziroč. změna počtu zaměst. 2015-2014
celkem	8214,572	8074,518	7970,464	+140,054
- ze stát. rozp.	7977,730	7864,311	7747,478	+113,419

Zdroj: sumáře výkazů Škol P1-04 oddíl I (organizace odměňující formou platu)

Změny souvisí zejména s pokračujícím nárůstem počtu žáků v základních školách a školních družinách. V údajích o obecním školství jsou zahrnuty i počty zaměstnanců Městského gymnázia a střední odborné školy Úpice.

Bližší údaje o odměňování a počtech zaměstnanců jednotlivých druhů škol a školských zařízení jsou uvedeny v Přílohách 3 - 5.

Výdaje na rozvojové programy a granty u subjektů zřízených obcemi

Tituly a prostředky přidělené ze státní dotace od MŠMT v roce 2015 školám a školským zařízením, zřízeným obcemi, jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1. d). Z rozvojových programů MŠMT byly financovány všechny zde uvedené dotační tituly mimo ÚZ 33353. Prostředky na projekty z OP VK, dotace na preventivní programy, na podporu informačních center pro mládež jsou průtokovou dotací, z tohoto důvodu se u obecních škol do rozpočtu kraje nezahrnují (bilance v tab. 1. a).

Z grantových programů pro školství a prevenci z rozpočtu KHK bylo školám zřízeným obcemi přiděleno 783,0 tis. Kč, z prostředků pro volnočasové aktivity a sport 547,0 tis. Kč.

2.3 Výdaje na soukromé školy a školská zařízení

Převážnou část prostředků, poskytovaných ze státního rozpočtu prostřednictvím rozpočtu kraje soukromým školám a školským zařízením, tvoří dotace dle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších právních předpisů (ÚZ 33155). MŠMT k profinancování soukromých škol kraji poskytlo 193 073 tis. Kč (v roce 2014 to bylo 188 523 tis. Kč). Objem rozpočtu soukromých škol se tedy zvýšil z důvodu nárůstu počtu financovaných subjektů.

Soukromé školy a školská zařízení se v roce 2015 též zapojily do řady rozvojových programů vyhlášených MŠMT. Oblasti podpory a přidělené finanční objemy z dotací ze státního rozpočtu od MŠMT jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1. d).

Z programu podpory středního vzdělání s výučním listem v oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních bylo v roce 2014 z prostředků kraje čerpáno jednou školou 247,5 tis. Kč (v r. 2014 celkem 254,6 tis. Kč).

Z grantových programů pro školství a prevenci z rozpočtu kraje bylo přiděleno 61,0 tis. Kč, z prostředků na volnočasové aktivity 10,0 tis. Kč.

2.4 Struktura rozpočtu dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení

Rozdělení dotace na přímé výdaje na vzdělávání mezi školy a školská zařízení v členění dle jednotlivých typů a zřizovatelů v letech 2013 - 2015 je uvedeno v Příloze 2.

Tabulka zachycuje podíl jednotlivých typů škol a školských zařízení na celkovém objemu NIV celkem i meziroční vývoj.

Rekapitulace tabulkových příloh ekonomické části

Příloha č. 1

Rozpočet odvětví školství a navazujících kapitol rozpočtu Královéhradeckého kraje na rok 2015, 2014, 2013 (tab. č. 1. a – 1. c)

Rozdělení dotací poskytnutých kraji z MŠMT v roce 2015, 2014, 2013 dle zřizovatelů škol a školských zařízení (tab. č. 1. d – 1. f)

Příloha č. 2

Rozdělení objemu neinvestiční dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2015, 2014, 2013

Příloha č. 3:

„Počty zaměstnanců a mzdové prostředky za školy a školská zařízení zřizované krajem, obcemi, krajem a obcemi celkem v roce 2015“ (tab. č. 3. a – 3. c)

V tabulkách jsou uvedeny příslušné počty zaměstnanců a vyplacené mzdové prostředky v členění dle typu školy nebo školského zařízení. Jde o údaje o celkovém počtu zaměstnanců a vyplacených mzdách, bez ohledu na způsob odměňování a zdroje financování.

Průměrné platy zaměstnanců škol a školských zařízení zřizovaných krajem a obcemi v roce 2015 (tab. 3.d).

Jde o celkové platy propočtené bez ohledu na způsob odměňování a zdroj financování. Opět je zachováno členění na jednotlivé typy škol a zařízení.

Příloha č. 4 a 5:

V těchto přílohách jsou uvedeny srovnatelné údaje za roky 2014 a 2013.

3. Závěry výroční zprávy v Královéhradeckém kraji

V oblasti předškolního vzdělávání ke stabilizaci zájmu o přijetí dětí do mateřských škol nárůst ve sledovaném období nebyl tak výrazný, jako v předcházejících letech. Celkem nebylo vyhověno 1472 žádostem o přijetí k předškolnímu vzdělávání, což je o 638 méně než v předcházejícím školním roce. Výsledný počet nepřijatých dětí je ve skutečnosti ještě o něco nižší, protože rodiče své děti stále častěji přihlašují do více mateřských škol. Počet odvolání proti rozhodnutí ředitele o nepřijetí k předškolnímu vzdělávání se oproti předcházejícímu školnímu roku opět snížil.

V oblasti základního vzdělávání se KHK v souladu s dlouhodobým záměrem zaměřoval na podporu společného vzdělávání na základních školách – integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do hlavního vzdělávacího proudu, zejména poskytoval ekonomickou podporu zřizování pozic asistentů pedagogů především pro individuálně integrované žáky s těžkým zdravotním postižením v běžných základních školách a spolupracoval s MŠMT při zajištění účelově vázaných finančních prostředků pro činnost asistentů pedagoga pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí. KHK v případě potřeby poskytoval metodickou pomoc obcím, které uvažovaly o změně organizace školy, sloučení či zrušení školy z důvodů nízkého počtu žáků. KHK rovněž finančně podporoval vytipované školy poskytující bezplatnou jazykovou přípravu dětem cizinců ze zemí EU. Pokračování těchto aktivit bude ovlivněno právním stavem, zejména nabytím účinnosti novely § 16 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V oblasti středního vzdělávání nedošlo ke změně počtu škol a počet jimi nabízených míst výrazně přesahuje počet uchazečů, kteří mohou do středního školství vstoupit. Celkové počty žáků se ustálily na dlouhodobém minimu.

Nadále je vyplácena finanční podpora žákům vzdělávajícím se ve vybraných oborech středního vzdělání s výučním listem.

V rámci přijímacího řízení do středních škol respektovaly všechny krajské střední školy doporučení zřizovatele realizovat ve všech oborech poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou (v denní formě vzdělávání) v rámci přijímacího řízení přijímací zkoušku. Téměř všechny střední školy konaly jednotné přijímací zkoušky centrálně zadávané Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání. Tím bylo možné porovnat předpoklady uchazečů vstupujících do středních škol nejen mezi sebou v kraji, ale i v celé ČR. Větší množství žáků bylo přijato do víceletých gymnázií, což mělo za následek překročení hodnot indikátorů kvantitativního vývoje dle DZ KHK 2012.

Mnoho středních škol získalo další finanční prostředky díky propracované grantové politice. Tradičně jsou školy také úspěšnými žadateli o dotace poskytované z rozpočtu KHK v oblastech vzdělávání, prevence rizikového chování a volnočasových aktivit.

V oblasti vyššího odborného vzdělávání se počet škol zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení nezměnil. Také ve školním roce 2014/2015 se zvýšil zájem o studium v dálkové formě na úkor denní formy vzdělávání. Tradičně vysoký je procentní podíl studentů, kteří předčasně opouští školu po absolvování 1. ročníku.

V oblasti vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami došlo i ve sledovaném období k úbytku počtu žáků s lehkým mentálním postižením vzdělávaným podle přílohy RVP ZV určené pro tyto žáky. V mateřských školách bylo nejvíce dětí se SpVP integrováno do speciálních tříd v běžných mateřských školách (46 %) a jejich nejčastějším postižením byly vady řeči. Nejvíce žáků se SpVP v základních školách bylo vzděláváno formou jejich individuální integrace v běžných třídách (70 %) a nejrozšířenějším postižením byly vývojové poruchy učení. Počty nadaných žáků se držely na loňské úrovni.

V oblasti jazykového vzdělávání se v souladu s DZ KHK 2012 průběžně zvyšovala kvalifikovanost učitelů cizích jazyků a jejich účast na zahraničních jazykových kurzech. Dařilo se motivovat žáky k využívání jazykových znalostí a dovedností v osobním i profesním životě zejména díky spolupráci se zahraničními školami, ta se uskutečňuje především díky projektům jednotlivých škol. Na některých školách se úspěšně daří vyučovat vybrané předměty v cizím jazyce. Zapojení zahraničních lektorů do výuky v předmětu konverzace v cizím jazyce na všech typech škol se postupně stává běžnou realitou, která je ze strany žáků velmi oblíbená.

V oblasti poradenských služeb došlo po změnách v minulých letech ke stabilizaci systému speciálně pedagogických center a pedagogicko-psychologického poradenství. Služby v kraji i nadále zajišťovalo 6 center a jedna poradna se svými pěti pobočkami. Ve dvou okresech (Jičín, Rychnov nad Kněžnou) se nenachází žádné SPC, služby pro tyto klienty zajišťují nejbližší centra.

V oblasti základního uměleckého vzdělávání byl v rámci KHK dodržen nejvyšší povolený počet žáků. Stabilizace kapacit základních uměleckých škol v kraji zůstane i nadále prioritou.

V oblasti stravování dětí, žáků a studentů ve školním roce 2014/2015 pokračoval a nadále bude pokračovat záměr zvyšovat kvalitu a vyváženost stravy ve školních jídelnách, přispívat k prevenci rozvoje civilizačních chorob, u dětí především nadváhy a obezity, a tím i zvyšovat zájem o školní stravování. Stále více se také dařilo ve spolupráci s rodiči zajistit dětem v některých mateřských školách a žákům v základních a středních školách stravu odpovídající jejich zdravotnímu stavu, především celiakům a diabetikům. Problematika vhodných a nevhodných kombinací jednotlivých potravin a pokrmů, snižování množství tuků ve stravě a omezování sladkých nápojů vedla v roce 2015 k návrhu vyhlášky o požadavcích na potraviny, pro které je přípustná reklama a které lze nabízet k prodeji a prodávat ve školách a školských zařízeních. Dalším neméně důležitým úkolem zařízení školního stravování je ve spolupráci

s MZ ČR omezovat množství soli ve stravě dětí, žáků a studentů, neboť spotřeba soli v České republice je až trojnásobně vyšší než je optimální množství pro zdraví člověka.

V oblasti multikulturní výchovy, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin byly krajským úřadem v oprávněných případech udíleny souhlasy se zřízením přípravných tříd při základních školách, jejichž cílem je vyrovnávání vývoje dětí se sociálním znevýhodněním v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. V zájmu dětí a žáků se sociálním znevýhodněním krajský úřad spolupracoval s MŠMT při zabezpečování financování asistentů pedagoga pro tyto děti a žáky. K zajištění povinné školní docházky pro žáky s jiným než českým státním občanstvím odbor školství podporoval v kraji celkem 8 základních škol, které poskytují bezplatnou výuku českého jazyka a prostřednictvím ŠZ DVPP KHK nabízel další vzdělávání pedagogům, kteří tyto děti a žáky vzdělávají. V těchto aktivitách bude krajský úřad i nadále pokračovat.

V oblasti školských účelových zařízení nedošlo k žádným významným meziročním změnám. U všech organizací i přes ekonomické problémy zůstává zachován jejich rozsah nabízených služeb a poslání.

Při realizaci **dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků** ŠZ DVPP KHK připravilo během školního roku řadu osvědčených vzdělávacích akcí, které se pro velký zájem účastníků každoročně opakují, i vzdělávací akce nové především dle požadavků pedagogických pracovníků i ostatních pracovníků škol a školských zařízení Královéhradeckého kraje. Do programové nabídky zařazuje ŠZ DVPP KHK i některé vzdělávací akce na základě podnětů jiných institucí, především ČŠI, zřizovatelů škol a školských zařízení a Krajské hygienické stanice KHK. V neposlední řadě sledují pracovníci ŠZ DVPP KHK legislativní změny, aby školám a školským zařízením zajistili okamžitý servis formou seminářů a školení na nejrůznější téma. Také v budoucím období by měla nabídka vzdělávacích akcí v ŠZ DVPP KHK přispívat zejména ke zvyšování profesionality pedagogických pracovníků.

V oblasti primární prevence byly naplňovány cíle stanovené v Koncepti školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2014-2018, ve Strategii protidrogové politiky Královéhradeckého kraje na období 2011 – 2015 a Národní strategii primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018. O vyhodnocení Konceptu školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje za rok 2015 bude informováno Zastupitelstvo KHK i metodici prevence.

V dané oblasti byla školám poskytována jak metodická tak finanční podpora. Realizace dlouhodobých programů ve školách a školských zařízeních zaměřených na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování byla podporována z dotačních programů vyhlašovaných Královéhradeckým krajem: „Programy zaměřené na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl dětí a mládeže“ a „Etická výchova ve školách“.

V roce 2015 se náš kraj podruhé zapojil do projektu Kraje pro bezpečný internet. Mezi žáky z KHK bylo 500 úspěšných řešitelů žákovské soutěže. Webové stránky www.kpbi.cz poskytují informace nejen žákům, ale i rodičům, veřejnosti, sociálním pracovníkům a příslušníkům policie i pedagogům.

MŠMT v loňském roce obnovilo proces certifikací poskytovatelů programů primární prevence ve školách. Certifikace programů udělená MŠMT je určitou zárukou kvality těchto programů nabízených školám a školským zařízením.

Na webových stránkách Krajského úřadu Královéhradeckého kraje v sekci prevence rizikového chování (<http://www.kr-kralovehradecky.cz/scripts/detail.php?pgid=155>) jsou pravidelně zveřejňovány aktuální informace, které se vztahují k problematice primární prevence. Některé informace jsou dále zveřejňovány na celorepublikovém portále www.prevence-info.cz.

Oblast volnočasových aktivit byla v souladu s DZ a Záměrem rozvoje sportu a VČA v roce 2015 naplňována prostřednictvím finanční podpory projektů v rámci každoročně vyhlašovaných dotačních programů KHK, které pokrývají mnohé oblasti činnosti zejména NNO: celoroční činnost NNO a jejich krajských článků, akce pro děti a mládež, mezinárodní spolupráce dětí a mládeže, podpora celoroční činnosti organizací dětí a mládeže a pracujících s dětmi a mládeží s regionální působností a údržby materiálně technického vybavení, vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků atd. KHK podporoval také oblast investic a pomoc neziskovým organizacím při nezbytné modernizaci a rekonstrukci objektů a zařízení sloužících dětem a mládeži do 26 let. V průběhu roku byly, ve spolupráci s dalšími partnery, organizačně podpořeny také další akce a aktivity – např. Celostátní konference pracovníků DM, Celostátní konference pracovníků školních družin. Začátkem roku 2015 byl vyhodnocen 1. ročník Oceňování dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží v Královéhradeckém kraji „Zlatá koruna Královéhradeckého kraje“. Z krajského rozpočtu v průběhu roku 2015 byly finančně podpořeny také volnočasové akce (např. krajské kolo Zlatého oříšku 2015 a Bambifest 2015).

V **oblasti tělovýchovy a sportu** byly priority a úkoly stanovené v DZ a Záměrem rozvoje sportu a VČA plněny v průběhu celého roku 2015. Prostřednictvím krajských dotačních programů a neprogramových – individuálních dotací byla finančně podporována činnost a akce subjektů působících v oblasti tělovýchovy a sportu. Komplexní zaměření krajských dotačních programů, vyhlašovaných na podporu oblasti sportu a tělovýchovy, bylo v roce 2015 znovu podpořeno programem zaměřeným na pohybovou gramotnost. V roce 2015 KHK realizoval několik vlastních významných projektů a aktivit. K nim patřila zejména účast výpravy KHK na Hrách VII. letní olympiády dětí a mládeže České republiky 2015. OŠ KÚ také zorganizoval několik slavnostních setkání, na kterých byly oceněny významné úspěchy účastníků krajských soutěží i práce pedagogů a organizátorů těchto akcí. KHK se podílel také na oceňování nejlepších sportovců a trenérů. Na základě rozhodnutí rady a zastupitelstva kraje byly finančně podpořeny významné aktivity a subjekty z oblasti sportu. Výše této podpory dosáhla v roce 2015 celkově 1 907 000,- Kč. V neposlední řadě probíhala v průběhu celého roku 2015

spolupráce se Všesportovním kolegiem KHK, krajskými, okresními a celorepublikovými sportovními svazy, asociacemi a dalšími subjekty působícími v oblasti tělovýchovy a sportu. Nově byla v roce 2015 navázána spolupráce s ČOV a byla realizována podpora sportovních klubů pracujících s dětmi a mládeží.

V ekonomické oblasti bylo nadále nutné využít disponibilní finanční prostředky především na pokrytí základních provozních výdajů organizací školství, u prostředků z Fondu rozvoje a reprodukce KHK na financování nejnaléhavějších stavebních akcí řešících nevyhovující technický stav objektů ve vlastnictví kraje. Pro rok 2015 došlo k výraznému snížení objemu neinvestičních prostředků poskytnutých školským příspěvkovým organizacím kraje ze základní dotace MŠMT na přímé výdaje na vzdělávání – na mzdy a zákonné odvody. U prostředků poskytovaných z rozpočtu kraje došlo ke stabilizaci.

V důsledku zvýšených odvodů z investičních fondů příspěvkových organizací nejsou příspěvkové organizace dostatečně schopné řešit drobnou údržbu ze svých prostředků.

Velký význam přikládáme modernizaci objektů škol a jejich vybavení s využitím zdrojů z ESF. V této oblasti v roce 2015 pokračovala realizace řady projektů spolufinancovaných z OP VK, ROP a OP Životní prostředí.

Velmi problematické bylo zabezpečení mzdových výdajů středních škol hrazených ze státní účelové dotace na přímé výdaje na vzdělávání. Normativně přidělovaný limit počtu zaměstnanců kraje ze strany MŠMT je snižován rychleji, než odpovídá skutečnému vývoji průměrného přepočteného počtu zaměstnanců. To se zejména týká středního školství (negativní vývoj trvá již několik let). Pro rok 2015 však byl ze strany MŠMT v průběhu roku individuálně navýšen.

Seznam zkratk použitých v textu

CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
COV	centrum odborného vzdělávání
ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
ČUS	česká unie sportu
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DDÚ	dětský diagnostický ústav
DM	domov mládeže
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DZ	dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
G	gymnázium
HK	Hradec Králové
ICT	informační technologie
IVP	individuální vzdělávací plán
JC	Jičín
JŠ	jazyková škola
KHK	Královéhradecký kraj
KKOV	kmenová klasifikace oborů vzdělání
KPBI	Kraj pro bezpečný internet
KÚ	Krajský úřad
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZ	maturitní zkouška
NA	Náchod
NIV	neinvestiční výdaje
NNO	nestátní neziskové organizace
NUOV	Národní ústav odborného vzdělávání
OA	obchodní akademie
ODM	olympiáda dětí a mládeže
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje

ORRGD	odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací
OŠ KÚ	odbor školství krajského úřadu
OU	odborné učiliště
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PRK	programy rozvoje kraje
PrŠ	praktická škola
RVP ZUV	rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání
RK	Rychnov nad Kněžnou
RVP	rámcový vzdělávací plán
SIPVZ	státní informační politika ve vzdělávání
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SPŠ	střední průmyslová škola
SpecŠ	škola zřízená pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
SŠ	střední škola
SVČ	středisko volného času
SVP	středisko výchovné péče
ŠD	školní družina
ŠJ	školní jídelna
ŠVP	školní vzdělávací plán
ŠPZ	škola podporující zdraví
ŠZ	školské zařízení
SZČ	středisko zájmových činností
ŠZ DVPP	školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
TU	Trutnov
U	učiliště
VL	výuční list
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
VZ	výroční zpráva
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZÚ	zájmové útvary